OBČINA TRBOVLJE
Mestni trg 4
1420 Trbovlje

OBČINSKI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POTRESU V OBČINI TRBOVLJE

VERZIJA: 2.1

	ORGAN	DATUM	PODPIS
Izdelal	ZAME, Maja Jenko, s. p.	19.10.2026	Zame Maja Jenko s.p. Prapretno 23. a, 1430 Hrastnik tel.: 041 957 861 davčna št.: 09304608
Odobril	POVELJNICA CZ OBČINE TRBOVLJE REBEKA FAKIN	29.10.2026	OBČINA TRBOVLJE ŠTAB CIVILNE ZAŠČITE Mestni trg 4
Sprejel	ŽUPAN OBČINE TRBOVLJE mag. ZORAN POZNIČ	30.10.'26	po pooblastilu št. 032-14/2022-16 z dne 28. 2. 2025 Vesna Jesih podžupanja Občine Trbovlje
Skrbnik	KATARINA LINDIČ	29.10.2026	OBČINA TRBOVLJE 1 Mestni trg 4

Številka: 843-2/2025-9
Datum: 19.10.2026

KAZALO VSEBINE

1 POTRES 3

1.1 UVOD ... 3

1.2 POTRESNA NEVARNOST NA OBMOČJU OBČINE TRBOVLJE ... 3

1.2.1 Splošno o potresih ... 3

1.2.2 Karta potresne intenzitete ... 4

1.2.3 Karta projektnega pospeška tal ... 5

1.3 POTRESNO OBMOČJE OBČINE TRBOVLJE ... 5

1.4 VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE ... 10

1.5 NAJPOMEMBNEJŠI UKREPI ZA PREPREČEVANJE IN ZMANJŠANJE POSLEDIC POTRESA 11

1.6 SKLEPNE UGOTOVITVE ... 12

2 OBSEG NAČRTOVANJA ... 14

2.1 TEMELJNE RAVNI NAČRTOVANJA ... 14

2.2 PROJEKT IN APLIKACIJE POTROG – POTRESNA OGROŽENOST V SLOVENIJI ZA POTREBE CZ ... 16

3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB NESREČI, ZA KATERO JE IZDELAN NAČRT ... 18

3.1 TEMELJNE PODMENE ... 18

3.2 KONCEPT ODZIVA OB POTRESU ... 19

3.3 UPORABA NAČRTA ... 22

4 SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA ... 24

4.1 PREGLED ORGANOV IN ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO PRI IZVEDBI NALOG IZ OBČINSKE PRISTOJNOSTI ... 24

4.1.1 Občinski organi ... 24

4.1.2 Občinske sile za zaščito in reševanje ... 24

4.2 MATERIALNO-TEHNIČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA ... 26

4.3 FINANČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA ... 26

5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE ... 28

5.1 OPAZOVANJE POTRESNE DEJAVNOSTI ... 28

5.2 OBVEŠČANJE O POTRESU ... 29

5.2.1 Obveščanje pristojnih organov in služb ... 29

5.2.2 Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju ... 30

5.2.3 Obveščanje splošne javnosti ... 32

5.3 ALARMIRANJE ... 33

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ... 35

6.1 AKTIVIRANJE ORGANOV IN NJIHOVIH STROKOVNIH SLUŽB ... 35

6.2 AKTIVIRANJE OBČINSKIH SIL ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ ... 36

6.3 ZAGOTAVLJANJE POMOČI V MATERIALNIH IN FINANČNIH SREDSTVIH ... 39

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE ... 40

7.1 ORGANI IN NJIHOVE NALOGE ... 40

7.1.1 Občinski organi ... 40

7.1.2 Organi vodenja ... 40

7.1.3 Občinski pogodbeni izvajalci *41*
7.1.4 Druga podjetja, zavodi, organizacije javnega značaja *42*
7.3 ORGANIZACIJA ZVEZ 46
7.3.1 Sistem zvez ZA-RE *46*
7.3.2 Podsistem osebnega klica *49*
8 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI 51
8.1 ZAŠČITNI UKREPI 51
8.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi (ocena poškodovanosti objektov) *51*
8.1.2 Evakuacija *55*
8.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev *58*
8.1.4 Radiološka, kemijska in biološka zaščita *61*
8.1.5 Zaščita kulturne dediščine *63*
8.2 NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI 65
8.2.1 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč *65*
8.2.1.1 Identifikacija mrtvih 68
8.2.1.2 Psihološka pomoč 69
8.2.3 Prva veterinarska pomoč *71*
8.2.4 Reševanje iz ruševin *73*
8.2.5 Gašenje in reševanje ob požarih *76*
8.2.6 Iskanje pogrešanih oseb *78*
8.2.7 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje *79*
9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA 81
10 OCENJEVANJE ŠKODE 83
11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV 85
11.1 POMEN POJMOV 85
11.2 RAZLAGA OKRAJŠAV 86
12 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV 88
12.1 SKUPNE PRILOGE 88
12.2 POSEBNE PRILOGE 89
12.3 SKUPNI DODATKI 89
12.4 POSEBNI DODATKI 89

1 POTRES

1.1 Uvod

Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu v občini Trbovlje, verzija 2.1, številka: 843-2/2025-9 je nadgradnja Občinskega načrta zaščite in reševanja ob potresu v občini Trbovlje, verzija: 2.0, številka: 846-3/2020-5 z dne 30.3.2021.

Načrt je izdelan na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in naslednji), Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12 in naslednji), Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07 in naslednji) in temelji na podlagi Ocene ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč na območju občine Trbovlje; številka: 846-3/2020-1 z dne 22. 10. 2020.

Pri izdelavi načrta sta bili upoštevani državna ocena (Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi potresov, verzija 3.0, št. 842-9/2012-73-DGZR, z dne 07. 06. 2018), regijska ocena ogroženosti zaradi potresov (Ocena potresne ogroženosti v Zasavski regiji, verzija 2.0, številka: 842-28/2014-1 - DGZR z dne 23.12.2014) ter Državni načrt zaščite in reševanja ob potresu, verzija 3.2, številka 8420-1/2014/9, z dne 20.02.2014 – ažurirano julij 2024 in Regijski načrt zaščite in reševanja ob potresu v Zasavski regiji, verzija 3.0, številka: 842-25/2014-6 - DGZR z dne 16. 10. 2015 ki ga je pripravila Izpostava Uprave RS za zaščito in reševanje (URSZR) Trbovlje.

P-101	Ocena ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč na območju občine Trbovlje

1.2 Potresna nevarnost na območju občine Trbovlje

1.2.1 Splošno o potresih

Potres je naravni pojav, ko v Zemljini notranjosti pride do nenadne sprostitve nakopičenih elastičnih napetosti, pri čemer se sproščena energija razširja v obliki seizmičnega valovanja. Ko potresno valovanje doseže površje z zadostno energijo, da povzroči neželene posledice na ljudi, objekte ali naravo, govorimo o potresu kot o naravni nesreči.

Potres je eden izmed pojavov v naravi, katerega človek ne more nadzorovati oziroma kontrolirati, lahko pa ga zelo dobro meri. Potresa ni mogoče napovedati. Sodobna znanost nima in zagotovo še dolgo ne bo imela orodij s katerimi bi lahko določila kraj, velikost in čas nastanka potresa z natančnostjo, ki bi imela praktičen pomen. Vsaka, tudi majhna napaka pri napovedi katerega koli od teh treh elementov bi imela zelo slabe, lahko tudi katastrofalne posledice.

Razviti so postopki, s katerimi se določi območja, kjer se potres lahko pojavi. Lahko se oceni največjo magnitudo, ki jo je z določeno verjetnostjo moč pričakovati in oceni škodo, ki bi jo potres na nekem območju lahko povzročil. V primerjavi z drugimi naravnimi nesrečami, ki so povezane z meteorološkimi procesi in jih lahko v blažji ali hujši obliki pričakujemo (poplave, suša vetrovi), ima potres zaradi nenadnosti pojava in drugačnih posledic veliko hujši vpliv na vsakdanje življenje. Navadno je število žrtev večje, saj ni očitnih znakov, da bi ljudem vnaprej napovedali potres in jim omogočili umik na varno. Večja je tudi škoda, saj je zaradi obsega porušenih

objektov proces obnove po potresu poškodovanega območja dražji, vzpostavitev normalnih razmer v gospodarstvu pa traja dlje kot pri drugih naravnih nesrečah.

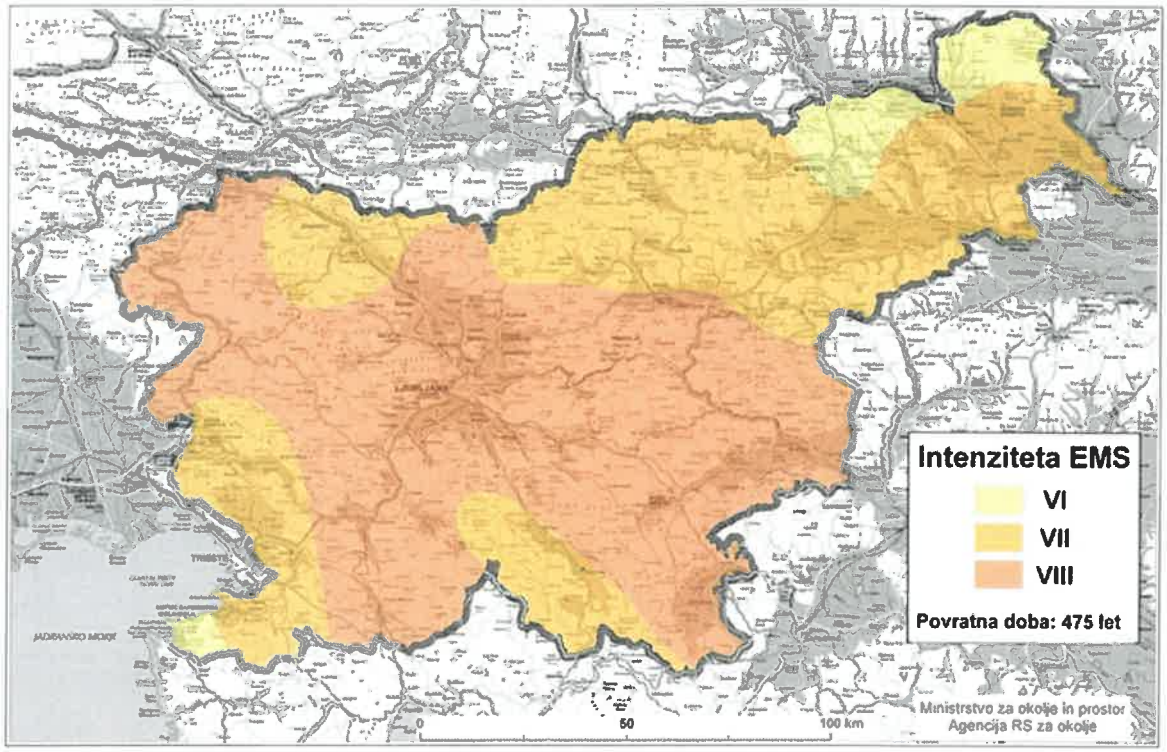
1.2.2 Karta potresne intenzitete

Slovenija je država s srednjo potresno nevarnostjo. Čeprav magnitude potresov na ozemlju Slovenije ne dosegajo zelo velikih vrednosti, so zaradi razmeroma plitvih žarišč učinki lahko dokaj veliki. Potresna žarišča nastajajo na vsem ozemlju.

Karta potresne intenzitete (slika 1) je namenjena Civilni zaščiti (CZ), pri njenem načrtovanju ukrepov za preprečevanje in zmanjšanje škode ob potresih. Ne moremo in ne smemo pa jo uporabljati za projektiranje. Karta potresne intenzitete prikazuje stopnjo pričakovanih potresnih učinkov na ljudi, predmete, zgradbe in naravo.

Občina Trbovlje se nahaja na območju VIII EMS lestvice, kar pa ne pomeni, da na tem območju ni mogoč potres z učinki, ki so večji od tistih, ki jih predvideva karta potresne intenzitete, bodisi zaradi lokalnih razmer, bodisi zaradi same moči potresa. Možnosti za to so sicer majhne, a so se v preteklosti že dogajale (idrijski potres iz leta 1511).

Slika 1: Karta potresne intenzitete s povratno dobo 475 let

Vir: Državni načrt zaščite in reševanja ob potresu, 2024[1].

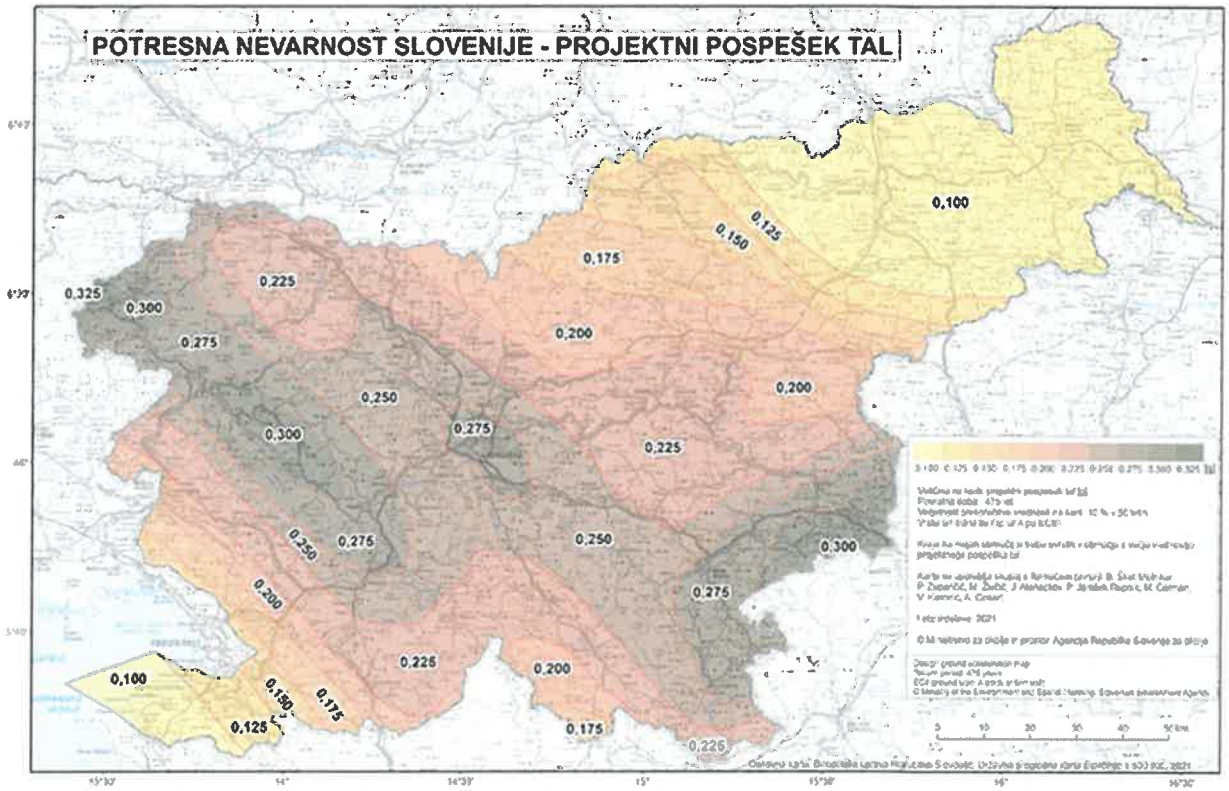
[1] Državni načrt zaščite in reševanja ob potresu, 2024. Dostopno prek: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSZR/Datoteke/Drzavni-nacrti/dn_potres_azuriran_2024.pdf

1.2.3 Karta projektnega pospeška tal

Od 1. maja 2022 naprej se za potresno odporno projektiranje v Republiki Sloveniji (RS) skladno z zakonodajo uporablja karta projektnega pospeška tal za trdna tla za povratno dobo 475 let (Lapajne in drugi, 2001) (slika 2). Karta je izdelana skladno z zahtevami slovenskega (in evropskega) standarda Evrokod 8 (EC8, SIST EN 1998-1:2005) in Nacionalnega dodatka (SIST EN 1998- 1:2005/oA101:2005/A101:2009/AC:2022).

Območja enake potresne nevarnosti so na karti projektnega pospeška tal označena z enako barvo. Kraje na mejah območij uvrščamo v območja z večjo vrednostjo projektnega pospeška tal. Tako kot karta potresne intenzitete je tudi karta projektnega pospeška tal izračunana za povratno dobo 475 let, kar ustreza 90 odstotkom verjetnosti, da vrednosti na karti v 50 letih ne bodo presežene. Povratna doba je povprečen čas med prekoračitvami vrednosti projektnega pospeška tal ali intenzitete na dani lokaciji.

Slika 2: Potresna nevarnost Slovenije-projektni pospešek tal

Vir: Državni načrt ZiR ob potresu, 2024.

1.3 Potresno območje občine Trbovlje

Občina Trbovlje leži sredi Posavskega hribovja, ki je predgorje Savinjskih Alp. Posavsko hribovje je zaradi svojega pretežno hribovitega značaja dovolj markantna geološka in fizično-geografska enota, da jo je mogoče omejiti od sosednje Celjske kotline, Ljubljanske kotline, Dolenjske in Hrvaškega Zagorja. Malo kje prihaja tesna povezanost med reliefom, geološko in petrografsko zgradbo tako zelo do veljave kot v Posavskem hribovju. Njegova morfogeneza je pod vplivom posavskih gub. S tem imenom označujemo dve vrsti dolgih, vzporednih in v alpski

smeri potekajočih gub. Govorimo o trojanski antiklinali[2], litijski antiklinali, tuhinjski (kamniško-motniški) sinklinali in trboveljski (laški) sinklinali[3]. Zasavje leži v trboveljski sinklinali, sega pa še v osrčje trojanske in litijske antiklinale. Trboveljsko sinklinalo lahko ločimo v tri samostojne kadunje[4]: zagorsko (od Izlak do Trboveljščice), trboveljsko (od Trboveljščice do Bobna) in hrastniško-laško (od Bobna do Savinje). Preprosti sistem gub in podolij se je zaradi pritiska gorotvornih sil močno tektonsko preoblikoval, tako da je zgradba zaradi mnogih podolžnih in prečnih prelomov ter narivov v resnici veliko bolj zapletena (Elaborat Zdravje za Zasavje, 2008[5]).

Trboveljska kadunja ima heterogeno geološko sestavo. Poleg premogovnih plasti je zastopan psevdoziljski skrilavec, peščenjaki, ter triadni apnenci in dolomiti. Vodovje Trboveljske kadunje sestoji iz potokov, ki se izlivajo v reko Savo. Občina je naseljena predvsem v dolini in po višje ležečih zaselkih (Dobovec, Klek, Čeče, Knezdol). Ima veliko rudniških površin, kjer se je skozi zgodovino izkoriščal premog oz. področij, kjer je nasipana rudniška jalovina.

Občina Trbovlje ima 58 km^2 površine in 16.040 prebivalcev (Statistični urad Republike Slovenije; SURS 2026). Gostota naseljenosti je 275 prebivalcev/km^2.

---

[2] Antiklinala je izbočena strukturna guba na zemeljskem površju, katere pobočja se na obe strani od njenega centra spuščajo. Antiklinala nastane med deformacijo Zemljine skorje zaradi velikih pritiskov, ki med drugim povzročajo orogenetski (gorotvorni) proces.

[3] Sinklinala je ugreznjena strukturna guba na zemeljskem površju, katere pobočja se na obe strani od njenega centra vzdigujejo. Razlika je, da antiklinala na površju pogosto tvori hribovje ali greben. Sinklinala pa dolino ali kotlino.

[4] V planinski in gorniški terminologiji kadunja označuje plitvo vdolbino ali kotanjo v terenu, ki se pogosto nahaja v grapah ali na obsežnih pobočjih in gredinah. Gre za naravno obliko reliefa, ki je običajno manj izrazita kot globoka dolina ali kotlina, a vseeno opazna v pokrajini.

[5] Elaborat Zdravje za Zasavje. 2008. Dostopno prek: http://www.zagorje.si/dokument.aspx?id=2324

Slika 3: Zemljevid občine Trbovlje

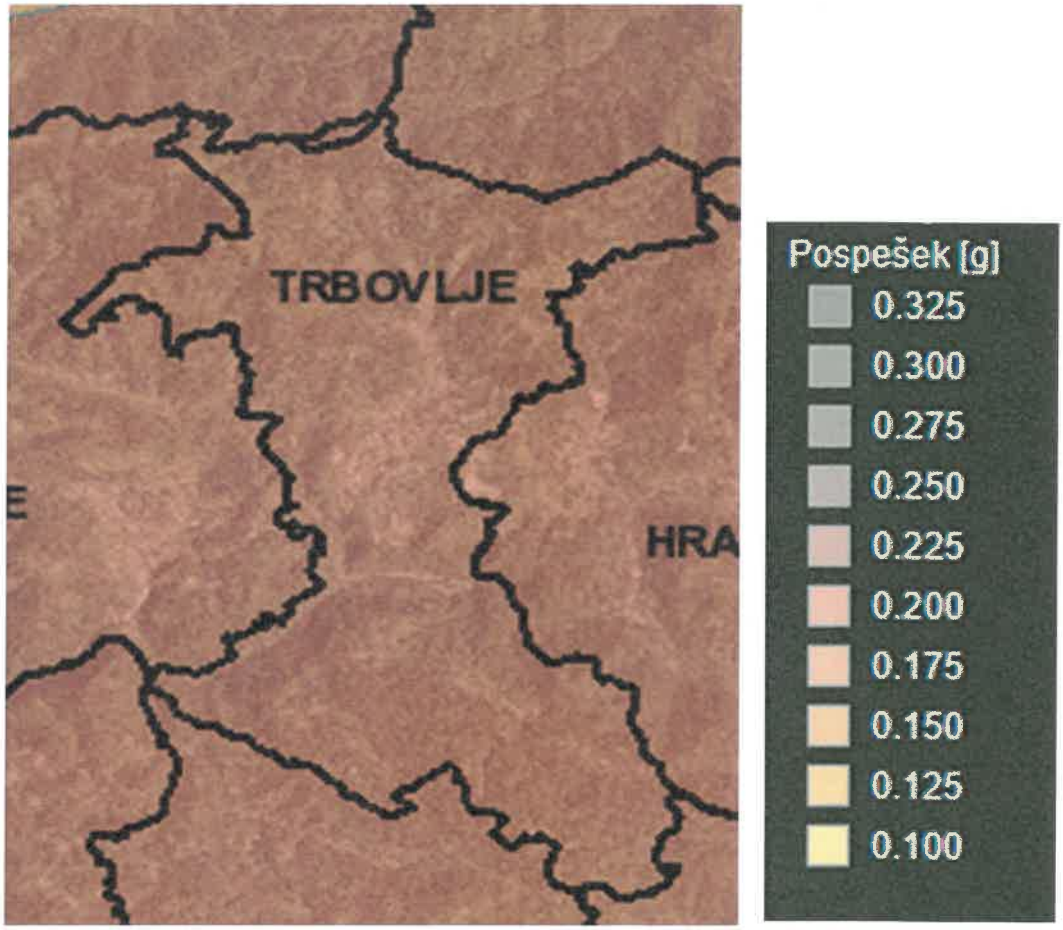
Vir: PISO.si. 2026[6]

Iz kart temeljnega načrta in regijskega načrta, ki je podrobneje razdelan za območje zasavske regije, izhaja, da se občina Trbovlje nahaja na območju **VIII. stopnje** po EMS lestvici. Doslej takšnega potresa na območju občine Trbovlje še ni bilo.

Potresi na območju občine Trbovlje ne dosegajo prav velikih vrednosti magnitude, vendar so njihovi učinki dokaj hudi zaradi razmeroma plitvih žarišč.

[6] PISO. 2026. Dostopno prek: https://www.geoprostor.net/piso/ewmap.asp?obcina=TRBOVLJE.

Slika 4: Potresna nevarnost občine Trbovlje – projektni pospešek tal

Vir: Atlas okolja.si, 2026[7].

Na podlagi karte potresne nevarnosti Slovenije – projektni pospešek tal se občina Trbovlje uvršča med potresno bolj ogrožena območja. Celotno območje občine leži v pasu, kjer znaša projektni pospešek tal 0,225 g. To pomeni, da je treba pri načrtovanju in gradnji objektov na območju občine Trbovlje upoštevati povečane potresne vplive v skladu z določili veljavnih gradbenih predpisov in standardov potresne odpornosti objektov.

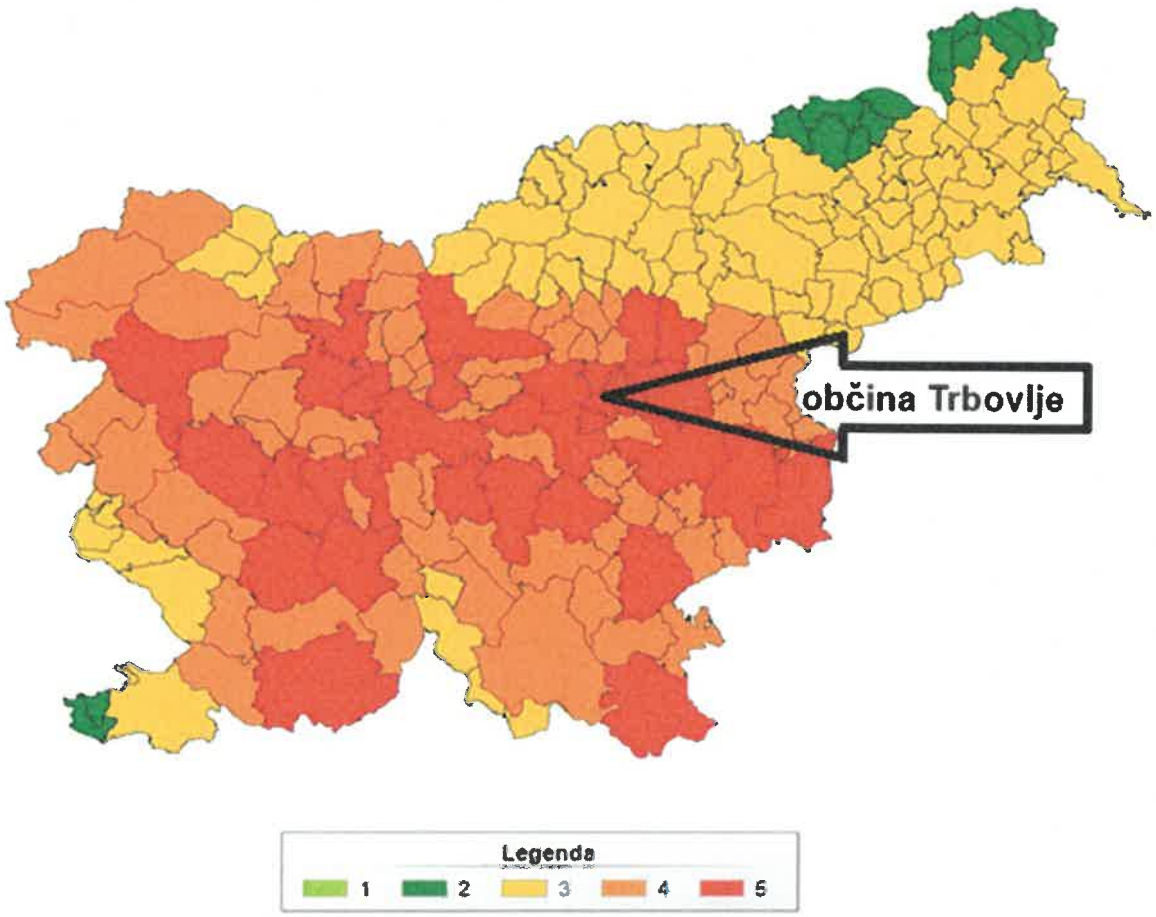
---

[7] Atlas okolja. si, 2026. Dostopno prek: https://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso

Tabela 1. Razvrstitev občine Trbovlje v razred ogroženosti ob potresu in število prebivalcev občine, ki živijo na območjih posamezne potresne intenzitete

Občina	Število prebivalcev				Razred ogroženosti
	Območje VI po EMS	Območje VII po EMS	Območje VIII po EMS	Skupno število prebivalcev	OBČINE
Trbovlje			16.040	16.040	5

Slika 5: Potresna ogroženost občine Trbovlje

1 - zelo majhna, 2 - majhna, 3 - srednja. 4 - velika, 5 - zelo velika

Vir: Ocena potresne ogroženosti v zasavski regiji, 2014[8].

[8] Ocena potresne ogroženosti v zasavski regiji. 2014. Dostopno prek: http://www.sos112.si/db/file/Trbovlje/ocena%20ogrozenosti%20potres%20Zasavje.pdf

1.4 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Ob rušilnem potresu pričakujemo zaradi rušenja objektov večje število poškodovanih in tudi smrtne žrtve. Število smrtnih žrtev pa se lahko poveča tudi zaradi različnih verižnih nesreč, kot so:

- požari in eksplozije,
- nesreče z nevarnimi snovmi,
- jedrska ali radiološka nesreča
- plazovi, podori in poplave,
- bolezni ljudi in živali,
- poškodbe ali porušitve visokih pregrad.

Konkretno lahko ob potresu z večjo rušilno močjo v občini predvsem v urbanih naseljih pričakujemo večje število mrtvih in poškodovanih ter veliko materialno škodo.

Potres bi posledično povzročil še vrsto drugih nesreč in sicer požare na območjih, kjer se uporabljajo viri toplotnega sevanja, plazenje tal, kjer bi bila porušena stabilnost tal, poplave v primeru porušitve pregrad in onesnaženje okolja z nevarnimi snovmi (npr. poškodovani plinovodi, proizvodni obrati in skladišča nevarnih snovi ipd.).

Posebno nevarnost za nastanek požara predstavljajo večstanovanjski objekti, tudi veliki energetski in industrijski objekti (podjetje Telkom, d. o. o., Kartem, d. o. o., Metalia, d. o. o., Diotec, d. o. o., HSE - EDT, d. o. o., Bencinski servis Petrol (Trg revolucije 8a in Vodenska cesta 1b, 1420 Trbovlje) in Shell Trbovlje (Vodenska cesta 28a, 1420 Trbovlje in Završje 30, 1423 Dobovec), vodooskrbni objekti in podobno (Komunala Trbovlje d.o.o.). V njih lahko zaradi poškodb zaradi potresa ali izpada električne energije pride tudi do neaktiviranja določenih vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite, s čimer je onemogočen ali otežen uspešen začetek gašenja požara takoj po nastanku in s tem povečana možnost, da se požar močno razvije in razširi na sosednje poslovne ali stanovanjske objekte ali na zelene površine.

Obenem je treba pri posledicah požara ob potresu oziroma po potresu računati tudi na to, da bodo lahko komunikacijske povezave motene ali celo prekinjene, da zato morda ne bo mogoče priklicati pristojnega ReCO Trbovlje, računati je treba na otežen dostop do mest požarov ter na to, da bodo v danem trenutku sile za zaščito, reševanje in pomoč polno angažirane zaradi odpravljanja drugih posledic potresa. Vse to lahko vpliva na hitrost odziva gasilskih enot v času po potresu. Prav tako lahko po močnem potresu pride do tega, da ne bo zadovoljive oskrbe z vodo, kar tudi lahko zmanjša možnosti za uspešno posredovanje (Ocena ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč na območju občine Trbovlje, 2020).

Ob verižni nesreči, ki je posledica potresa, poteka ukrepanje skladno z Načrti zaščite in reševanja glede na nesrečo (poplave, nalezljive bolezni pri ljudeh, požari itn.).

Vsekakor posledice potresa niso odvisne samo od moči potresnega sunka, ampak tudi od tega kako je zgrajena infrastruktura, od naseljenosti in ne nazadnje tudi od pripravljenosti ljudi in celotne družbe na nesrečo.

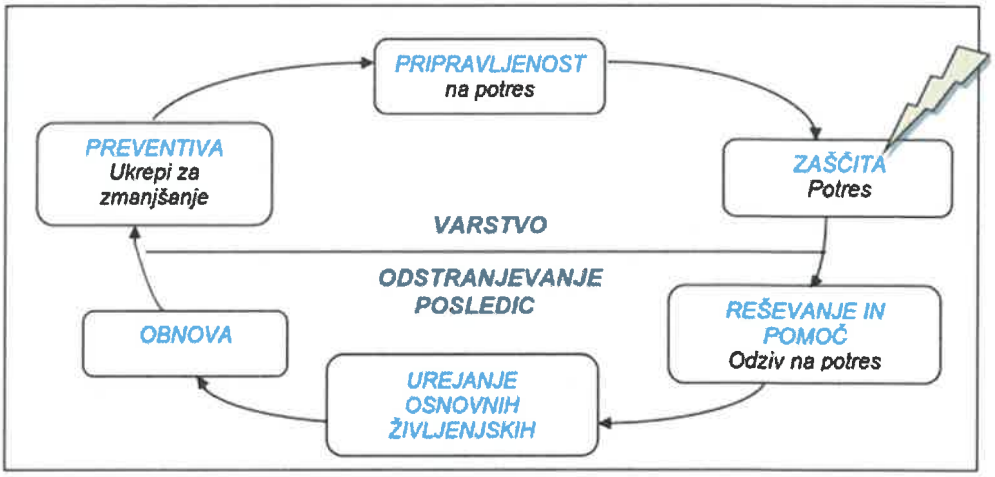
1.5 Najpomembnejši ukrepi za preprečevanje in zmanjšanje posledic potresa

Najpomembnejši ukrepi za preprečevanje in zmanjšanje posledic potresa so:

- potresno odporna gradnja (predpisane zahteve za novogradnjo, sanacijo in utrditev objektov, postopki za ocenjevanje po potresu poškodovanih objektov ter popotresno sanacijo),
- načrtovanje delovanja sistema zaščite, reševanja in pomoči (usposabljanje in opremljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč ter izdelava in dopolnjevanje načrtov zaščite in reševanja ob potresu),
- sistematično spremljanje in proučevanje potresne dejavnosti (državna mreža potresnih opazovalnic),
- priprava programov potresne sanacije ter utrjevanja stanovanjskih in pomembnih javnih objektov s področja vzgoje in izobraževanja, varstva otrok, nege starejših občanov in drugih posebnih skupin prebivalcev ter drugih javnih dejavnosti,
- pregled stanja pomembnih infrastrukturnih sistemov (zlasti cest, železnic, mostov, podvozov, nadvozov, predorov itn.) s ciljem ugotoviti potresno odpornost in ranljivost ter po potrebi zagotoviti povečanje potresne odpornosti teh objektov,
- pregled stanja pomembnih industrijskih objektov ter objektov v katerih se skladiščijo, shranjujejo ali izdelujejo nevarne snovi ter objektov virov večjega in manjšega tveganja za okolje ter po potrebi zagotoviti povečanje potresne odpornosti teh objektov,
- ustrezna organizacija in delovanje zdravstvene in socialne službe v primeru potresa z močnimi poškodbami,
- izboljšati pripravljenosti na potres, kar se zagotavlja z izobraževanjem prebivalcev za boljši odziv pri potresu, z usposabljanjem organov vodenja zaščite, reševanja in pomoči ter upravnih organov na lokalni in državni ravni ter s pripravo akcijskih načrtov za reševanje.

Varstvo pred potresi v celoti obsega preventivo, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti za ZRP, ter odpravljanje posledic potresa in potresno obnovo. Za potrese namreč velja, da potresov ne moremo ne napovedati ne preprečiti, lahko pa ublažimo njihove posledice na sprejemljiv obseg.

Shema 1: Povezave dejavnosti za zmanjševanje posledic potresa

1.6 Sklepne ugotovitve

V Oceni ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč na območju občine Trbovlje, številka: 846-3/2020-1 smo preko portala POTROG preverili, kakšno bi bilo stanje v občini Trbovlje v primeru potresa z magnitudo VIII EMS-98 (epicenter Trbovlje).

Glede na izračun bi bilo v občini Trbovlje ob intenziteti VIII. stopnje po EMS-98 z žariščem v središču Trbovelj v dnevnem času 60 zasutih ljudi, od tega 13 mrtvih in 47 poškodovanih, v nočnem času pa 254 zasutih ljudi, od tega 56 mrtvih in 198 poškodovanih. V dnevni scenarij potresa so vključeni le ljudje, ki se nahajajo v stavbah. Iz tabel je razvidno, da bi se ob močnem potresu v nočnem času na območju občine Trbovlje hudo poškodovalo ali porušilo 42 stavb, v katerih bi bilo 1.371 ljudi (8,6%), začasno neuporabnih bi bilo 836 stavb, v katerih bi bilo 5.517 (35%) ljudi. Po ocenah nočnega scenarija bi potrebovali namestitev za 6.528 ljudi iz neuporabnih ali delno uporabnih stavb (41%); za ukrep namestitve bi v prvih dveh tednih potrebovali 652 pripadnikov sil za ZRP (Ocena ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč na območju občine Trbovlje, 2020).

Zaradi potresa, ki bi povzročil tudi rušenje neuporabnih stavb, bi nastale večje količine ruševinskih kupov, za odvoz katerih bi potrebovali 889 odvozov z 12 m^3 tovornjaki. Ob močnem potresu bi po metodologiji ocene potrebne mehanizacije na območju občine Trbovlje potrebovali 136 delovnih strojev (rovokopači, manjši bagri, avtodvigalo, nakladalci, kamioni za transport).

V urbanih območjih bi lahko prišlo do lomov vodovodnih cevi, kar bi povzročilo poplavljenost določenih mestnih ulic, ter do poškodb kanalizacije, toplovoda in plinovoda.

Potres VIII EMS bi lahko povzročil rušenje starejših zgradb in verižne učinke drugih nesreč, kar bi imelo za posledico večje število žrtev ter večjo materialno škodo na objektih in infrastrukturi.

Ob potresu intenzitete VIII EMS bi bile možne tudi motnje in prekinitve oskrbe z električno energijo ter motenje delovanja komunikacijskih sistemov[9].

Pri potresu VII EMS bi lahko prišlo do manjših poškodb objektov – razpoke v stenah, odpadanje ometa ali strešnikov ter poškodbe dimnikov.

V primeru potresa nižje intenzitete (do VI EMS) se v občini ne pričakuje motenj bivanja prebivalcev niti prekinitev delovnih procesov v podjetjih, zavodih ali drugih organizacijah, prav tako ne večjih poškodb objektov ali žrtev.

Potresna varnost javnih objektov v občini je v veliki meri odvisna od letnice izgradnje posamezne stavbe in takrat veljavnih gradbenih standardov. Starejši objekti, zgrajeni pred uvedbo sodobnih potresnih predpisov (1981/82), so praviloma zasnovani kot zidane konstrukcije ali mešane konstrukcije z omejeno potresno odpornostjo, zato izkazujejo višjo potresno ranljivost. Objekti, zgrajeni v obdobju 1964–1981, imajo delno upoštevane prve potresne smernice, vendar še ne sodobne standarde, zato je njihova ranljivost srednja. Novejši objekti, zgrajeni po letu 1981/82, so načrtovani po sodobnejših potresnih zahtevah in praviloma izkazujejo nižjo ranljivost.

Ker so javni objekti (šole, vrtci, gasilski domovi, zdravstvene stavbe, upravne stavbe, kulturni domovi, športni objekti) v občini zgrajeni v različnih obdobjih, je njihova potresna varnost heterogena. Za starejše stavbe je značilna večja občutljivost na horizontalne obtežbe, medtem ko novejši objekti dosegajo boljšo konstrukcijsko odpornost. Adaptacije in prenove lahko izboljšajo posamezne elemente, ne spremenijo pa vedno osnovne konstrukcijske zasnove.

Na območju občine Trbovlje se nahajajo tudi objekti kulturne dediščine, ki bi bili ob močnejšem potresu lahko ogroženi. Med njimi so cerkev sv. Martina, cerkev sv. Križa na Dobovcu, rudarska kolonija Njiva, Lovski gradič, stare rudarske stavbe ter ostale kot so navedene v P-31.... Zaradi svoje starosti, konstrukcije in zgodovinske vrednosti ti objekti zahtevajo posebno pozornost pri načrtovanju zaščite in reševanja.

Ocenjeni podatki temeljijo na matematičnem modelu, ki predvideva najslabši možni čas potresa (nočni čas ali čas, ko je največja koncentracija ljudi v objektih). Dejanske posledice se lahko od ocen razlikujejo.

Vsi ukrepi zaščite, reševanja in pomoči bi se izvajali smiselno in prilagojeno dejanskemu stanju ter posledicam potresa, skladno z določili tega načrta.

P-101	Ocena ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč na območju občine Trbovlje

[9] Po podatkih ELES-a potresi bolj kot visokonapetostne daljnovode ogrožajo transformatorske postaje in upravne stavbe.

2 OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 Temeljne ravni načrtovanja

a) Raven občine:

Obveznost izdelave načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja ob potresu za posameznega nosilca načrtovanja je opredeljena glede na državno oceno (Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi potresov, verzija 3.0, št. 842-9/2012-73-DGZR, z dne 07. 06. 2018), regijsko oceno ogroženosti zaradi potresov (Ocena potresne ogroženosti v Zasavski regiji, Verzija 2.0, številka: 842-28/2014-1 - DGZR z dne 23.12.2014) in glede na končno uvrstitev nosilca načrtovanja v določen razred ogroženosti. Vsak nosilec načrtovanja se lahko odloči tudi za večji obseg načrtovanja.

Tabela 2: Obveznosti nosilcev načrtovanja

Razred ogroženosti	Obveznosti nosilcev načrtovanja
1	***Treba je izdelati*** dokumente, v katerih se določi zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP; ***ni treba izdelati*** načrta zaščite in reševanja v celoti, dela načrta oziroma dokumentov za izvajanje določenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
2	***Treba je izdelati*** dokumente, v katerih se določi zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP; ***ni treba izdelati*** načrta zaščite in reševanja v celoti, ***priporočljivo*** pa je pripraviti dokumente, v katerih se določi način obveščanja ter se razdela izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
3	***Treba je izdelati* del načrta** zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določita način obveščanja in zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP ter se razdela izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
4	**Treba je v celoti izdelati samostojen načrt** zaščite in reševanja ob potresu.
5	**Treba je v celoti izdelati samostojen načrt** zaščite in reševanja ob potresu.

Temeljni načrt zaščite in reševanja ob potresu je **državni načrt**. Državni načrt zaščite in reševanja ob potresu je izdelan za potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS-98 (v nadaljevanju potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje). S tem načrtom se urejajo zaščitni ukrepi in naloge ZRP.

Občinski načrti zaščite in reševanja se, skladno z določili Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12 in naslednji), izdelajo v celoti za potres v občinah na potresnem območju, kjer je možen potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje.

Občina Trbovlje spada v razred ogroženosti 5, zato v celoti izdela samostojen načrt zaščite in reševanja ob potresu.

b) Raven organizacije:

Organizacije, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb in so na potresnem območju, na katerem je mogoč potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje, načrtujejo skladno z občinskimi načrti zaščite in reševanja ter načrti dejavnosti, bolnišnice pa tudi skladno z regijskimi načrti in državnim načrtom potrebno izvedbo zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP.

Načrt dejavnosti izdelajo pristojni organi in službe občinske uprave, ki po potrebi izdelajo načrte dejavnosti kot dodatek k občinskim ali k regijskim načrtom zaščite in reševanja.

V občini Trbovlje Načrt dejavnosti oziroma zaščitne ukrepe in aktivnosti, ki jih bodo izvajali v primeru potresa izdelajo:

- Občina Trbovlje,
- Dom Upokojencev Franc Salamon Trbovlje,
- Center za socialno delo (CSD) Zasavje-enota Trbovlje,
- Zdravstveni dom (ZD) Trbovlje,
- Splošna bolnišnica (SB) Trbovlje
- Osnovne šole, srednje šole in vrtci v občini Trbovlje,
- Komunala Trbovlje d.o.o.,
- Župnijski Karitas Trbovlje,
- Rdeči križ Slovenija – Območno združenje (RKS OZ) Trbovlje.

Načrte zaščite in reševanja morajo izdelati tudi organizacije, ki:

- so v skladu s predpisom na področju varstva okolja, ki ureja preprečevanje večjih nesreč in zmanjševanje njihovih posledic za ljudi in okolje, uvrščene med obrate večjega tveganja za okolje;
- ne sodijo med obrate večjega tveganja iz prejšnje alineje, vendar v delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo jedrske ali radioaktivne snovi, nafto in njene derivate ter energetske pline in opravljajo dejavnost ali upravljajo s sredstvi za delo, ki pomenijo nevarnost za nastanek nesreče; za nesreče, ki jih lahko povzročijo s svojo dejavnostjo;
- imajo na svojem območju napravo za ravnanje z rudarskimi odpadki, ki se v skladu s predpisom na področju varstva okolja, ki ureja ravnanje z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin, uvršča med naprave kategorije A[10], za nesreče, ki jih lahko povzročijo s svojo dejavnostjo;
- upravljajo velike infrastrukturne in druge sisteme; za nesreče, ki jih lahko povzročijo zaradi motenj v delovanju ali zaradi opustitve dejavnosti.

V občini Trbovlje so to: Bencinski servis Petrol (Trg revolucije 8a in Vodenska cesta 1b, 1420 Trbovlje) in Shell Trbovlje (Vodenska cesta 28a, 1420 Trbovlje in Završje 30, 1423 Dobovec). Načrte zaščite in reševanja morajo imenovane organizacije izdelati v roku enega leta po sprejetju Občinskega načrta.

P-100	Evidenčni list o vzdrževanju načrta

[10] Naprava se uvršča v kategorijo A, če je iz ocene tveganja razvidno, da bi okvara ali nepravilno obratovanje (npr. zrušitev jalovišča ali pregrade) lahko povzročila okoljsko nesrečo, ali če se v napravi odlagajo nevarni odpadki oziroma odpadki vsebujejo nevarne snovi v koncentracijah nad predpisanimi mejami.

2.2 Projekt in aplikacije POTROG – potresna ogroženost v Sloveniji za potrebe CZ

Za vsestransko in boljšo pripravljenost na potres je bil izveden razvojno raziskovalni projekt POTROG v okviru katerega so bile izdelane strokovne podlage in orodja, ki so namenjene splošni in strokovni javnosti. V okviru celotnega projekta POTROG je bilo razvitih več spletnih aplikacij, ki so dostopne na spletni strani: http://potrog2.vokas.si in sicer:

1. Aplikacija »OCENI SVOJO STAVBO « je namenjena splošni javnosti, ki lahko s pomočjo aplikacije grobo oceni poškodovanost poljubne stanovanjske, poslovne ali poslovno-stanovanjske stavbe ob potresu. Aplikacija ima obliko spletnega vprašalnika. Rezultat vprašalnika je okvirna ocena verjetnosti za posamezno kategorijo poškodovanosti izbrane stavbe v primeru potresa podane intenzitete.

2. Aplikacija "OCENA POSLEDIC POTRESA« predstavlja oceno potresne ogroženosti ljudi, ki služi kot podlaga za načrtovanje ukrepov zaščite in reševanja ob potresu, zato je aplikacija namenjena predvsem načrtovalcem zaščite in reševanja ter štabom civilne zaščite. S pomočjo aplikacije lahko uporabnik v primeru potresa, na podlagi informacije o lokaciji in intenziteti, zelo hitro izdela prve ocene o obsegu potresa. Z aplikacijo lahko določi katere občine so bile najbolj prizadete, poškodovanost stavb (porušene, močno poškodovane, nepoškodovane, neocenjene stavbe) in število ogroženih ljudi v njih. Aplikacija omogoča tudi vizualizacijo posledic potresa in jo je možno uporabljati tudi kot učni pripomoček za preigravanje različnih scenarijev potresa.

3. Aplikacija »BAZA INDIVIDUALNO OCENJENIH STAVB« je namenjena splošni javnosti, ki lahko pregleduje, ali je potresna odpornost objekta individualno ocenjena.

4. Aplikacija »ZASEDENOST STAVB« je namenjena za interno uporabo URSZR. Omogoča vizualizacijo dnevnega modela in prikaz primerjave izbrane stavbe glede na oba scenarija, ki sta predvidena za primer možnosti potresa – dnevni in nočni scenarij.

5. Aplikacija »ANALIZA PREVOZNOSTI CEST« je namenjena URSZR za pomoč pri načrtovanju posledic potresa.

6. Aplikacija »OCENA POŠKODOVANOSTI IN UPORABNOSTI STAVB (USB ključek) je namenjena URSZR za pomoč pri popisu poškodovanosti s standardnim obrazcem (tiskanim). Omogoča avtomatsko pred izpolnjevanje obrazcev z individualnimi podatki iz obstoječih javnih registrov za izbrano potresno območje in pripravo obrazcev za tisk. To posledično na terenu omogoča hitrejše izpolnjevanje vprašalnikov, v zbirnem centru pa hiter vnos podatkov v bazo za statistične namene analize stanja na terenu. Inovativnost aplikacije je tudi v tem, da je zasnovana kot samostojna aplikacije, ki podpira proces popisovanja brez uporabe interneta, katerega delovanje bo v primeru močnega potresa v nekaterih predelih predvidoma močno okrnjeno.

3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB NESREČI, ZA KATERO JE IZDELAN NAČRT

3.1 Temeljne podmene

Temeljne podmene Občinskega načrta zaščite in reševanja ob potresu v občini Trbovlje so:

1. Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu v občini Trbovlje se izdela za potres intenzitete VIII. EMS ali višje stopnje.

2. Varstvo pred potresom zagotavljajo v okviru svojih pristojnosti oziroma pravic in dolžnosti državljani in drugi prebivalci občine Trbovlje kot posamezniki, prebivalci prostovoljno organizirani v društva in druge nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z ZRP, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za ZRP ter občinski organi.

3. Varnost prebivalcev ob potresu ni odvisna samo od potresne ranljivosti zgradb, v katerih prebivajo, temveč tudi od potresne ranljivosti drugih zgradb. Prebivalci namreč veliko časa preživijo v vrtcih, šolah, na delovnih mestih, domovih za ostarele, bolnišnicah. Skladno z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12 in naslednji) morajo načrte zaščite in reševanja izdelati tudi organizacije, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb, če so na potresno ogroženem območju in načrtujejo izvedbo potrebnih zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP skladno z občinskim načrtom in načrti dejavnosti.

4. Življenja ljudi so po potresu ogrožena zaradi poškodb objektov in naprav, namenjenih proizvodnji, predelavi, uporabi, prevozu, pretovarjanju, skladiščenju in odstranjevanju nevarnih snovi (strupene, vnetljive, eksplozivne, oksidacijske), zaradi pojava radioaktivnih snovi v okolju (kontaminacija okolja), poškodb ali porušitve visokih pregrad na vodnih zbiralnikih, porušitve mostov in druge prometne infrastrukture ter poškodb na električnih, plinskih in drugih napeljavah ipd. V občinskih načrtih zaščite in reševanja se določijo organizacije, katerih dejavnost lahko pomeni nevarnost za nastanek nesreče in morajo pri izdelavi načrtov zaščite in reševanja upoštevati mogoče verižne nesreče. Omenjena podjetja, ki s svojo dejavnostjo pomenijo nevarnost za nastanek nesreče, morajo pri izdelavi načrtov zaščite in reševanja oz. zaščitnih ukrepov te nevarnosti upoštevati.

5. Prebivalci na potresno ogroženem območju morajo biti pravočasno in objektivno obveščeni o pričakovanih nevarnostih potresa, njegovih posledicah, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ter o ravnanju ob potresu. V ta namen je izdelano navodilo «kako ravnamo ob potresu«.

6. Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu v občini Trbovlje se začne izvajati na prizadetem območju glede na zmožnost ukrepanja. Če viri občine Trbovlje ne zadoščajo za učinkovito zaščito, reševanje in pomoč, občina zaprosi za pomoč manj prizadete sosednje občine oziroma zasavsko regijo ali državo.

7. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali, nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, oskrbo z električno energijo, zagotavljanje nujnih prometnih povezav in nujne komunalne infrastrukture.

D-7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči

3.2 Koncept odziva ob potresu

Koncept odziva ob potresu temelji na posledicah, ki jih povzroči potres na ljudeh, naravi in na objektih. Klasifikacijo potresa (po potresnih lestvicah) in epicenter potresa določi Agencija RS za okolje, Urad za seizmologijo.

- **POTRES intenzitete do vključno V. stopnje po evropski potresni lestvici EMS:** ljudje zaznajo potres, ne povzroči pa poškodb na objektih. Urad za seizmologijo in geologijo dokumentira potres in obvesti javnost o vsakem potresu, ki ga s svojimi čutili lahko zaznajo prebivalci na območju občine Trbovlje.

- **POTRES intenzitete VI. ali VII. stopnje po evropski potresni lestvici EMS:** poškodbe na objektih. Na zahtevo poveljnika CZ občine Trbovlje se izvaja obveščanje pristojnih organov in javnosti, aktiviranje sil za ZRP, določitev zaščitnih ukrepov in nalog ZRP, ocenjevanje poškodovanosti objektov in spremljanje dogodkov.

- **POTRES intenzitete VIII. EMS ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS:**

  poškodbe in mogoče smrtne žrtve pri ljudeh, močne poškodbe ali rušenje objektov. Izvaja se obveščanje pristojnih organov in javnosti, aktiviranje sil za ZRP, na osnovi napovedi poteka nesreče in ocene situacije poveljnik CZ občine Trbovlje določi zaščitne ukrepe in naloge ZRP v sodelovanju s poveljnikom CZ za Zasavje.

Kratka oblika evropske potresne lestvice EMS predstavlja zelo poenostavljen in posplošen pregled lestvice. Uporabljamo jo za izobraževalne namene. Kratka oblika lestvice ne zadostuje za natančno opredelitev intenzitete (Vir: Gruenthal, ur., 1998).

Tabela 3: Kratka oblika evropske potresne lestvice EMS (vir: Gruenthal, ur., 1998).

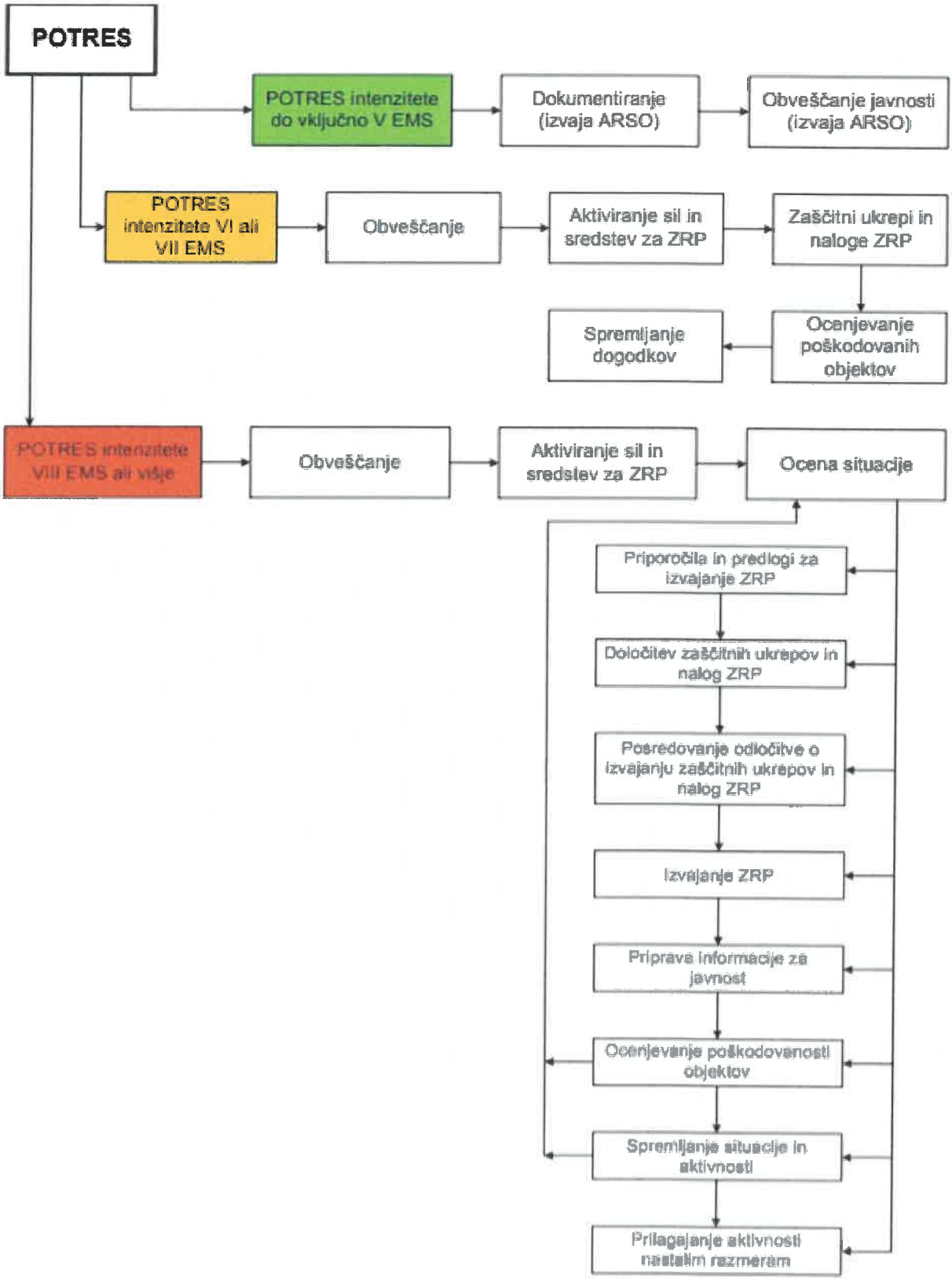
EMS-98 intenziteta	Naziv	Značilni učinki (povzeto)
I	Nezaznaven	Ljudje ga ne zaznajo.
II	Komaj zaznaven	V hišah ga čutijo redki posamezniki v mirovanju.
III	Šibek	V zaprtih prostorih ga čutijo posamezniki. Mirujoči čutijo zibanje ali rahlo tresenje.
IV	Zmeren	V zaprtih prostorih ga čutijo mnogi, na prostem pa redki posamezniki. Posamezniki se zbudijo. Okna in vrata zaropotajo, posode zažvenketajo.
V	Močan	V zaprtih prostorih ga čuti večina, na prostem pa posamezniki. Mnogi se zbudijo. Posamezniki se prestrašijo. Ljudje čutijo tresenje celotne stavbe. Viseči predmeti vidno zanihajo. Majhni predmeti se premaknejo. Vrata in okna loputajo.
VI	Z manjšimi poškodbami	Mnogi ljudje se prestrašijo in zbežijo na prosto. Nekateri predmeti padejo na tla. Mnoge stavbe utrpijo manjše nekonstrukcijske poškodbe (lasaste razpoke, odpadanje manjših kosov ometa).
VII	Z zmernimi poškodbami	Večina ljudi se prestraši in zbeži na prosto. Stabilno pohištvo se premakne iz svoje lege in številni predmeti padejo s polic. Mnoge dobro grajene navadne stavbe so zmerno poškodovane: majhne razpoke v stenah, odpadanje ometa, odpadanje delov dimnikov; na starejših stavbah se lahko pojavijo velike razpoke v stenah in se porušijo predelne stene.
VIII	Z močnimi poškodbami	Mnogi ljudje s težavo lovijo ravnotežje. Pojavijo se velike razpoke na stenah mnogih stavb. Pri posameznih dobro grajenih navadnih stavbah se porušijo stene, slabo grajene stavbe se lahko porušijo.
IX	Rušilen	Splošna panika. Mnogi slabo grajeni objekti se porušijo. Tudi dobro grajene navadne

		stavbe so zelo močno poškodovane: porušitve sten in delne porušitve stavb.
X	Zelo rušilen	Mnogo navadnih dobro zgrajenih stavb se poruši.
XI	Uničujoč	Večina navadnih dobro zgrajenih stavb se poruši, uničene so celo nekatere stavbe z dobro potresno odporno konstrukcijo.
XII	Popolnoma uničujoč	Skoraj vse stavbe so uničene.

Barvna legenda:

zelena	ni učinkov
rumena	intenziteta se določa na podlagi učinkov na ljudi in predmete
rdeča	intenziteta se določa na podlagi učinkov na stavbe (poškodbe), ljudi in predmete

Shema 2: Shema odziva ob potresu

3.3 Uporaba načrta

Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu v občini Trbovlje se aktivira, ko pride do močnejšega potresa, to je potres VIII. stopnje ali več po EMS lestvici oziroma, ko je zaznati poškodbe pri ljudeh in na objektih ter nastanejo razmere, ko redne službe in dejavnosti ne morejo zaradi obsega nesreče odpravljati posledic.

Na podlagi ocene nesreče in posledic, se poveljnik CZ občine Trbovlje oz. župan občine Trbovlje odloči o izvajanju načrta delno ali v celoti.

Če lokalni viri na prizadetem območju občine ne zadoščajo za učinkovito zaščito, reševanje in pomoč, poveljnik CZ občine Trbovlje postopno, glede na posledice in potrebe, zaprosi za pomoč (regijske) državne sile in sredstva, ki so na voljo.

Odločitev o aktiviranju Občinskega načrta zaščite in reševanja ob potresu v občini Trbovlje sprejme poveljnik CZ občine Trbovlje s sklepom.

Sklep o preklicu izvajanja posameznih zaščitnih ukrepov in nalog sprejme poveljnik CZ občine Trbovlje s sklepom.

D –14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP v občini Trbovlje
D – 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZIR ob nesreči v občini Trbovlje
D – 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP v občini Trbovlje

4 SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1 Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz občinske pristojnosti

4.1.1 Občinski organi

- župan
- občinska uprava

4.1.2 Občinske sile za zaščito in reševanje

- **Organi CZ**
  - poveljnik CZ občine,
  - namestnik poveljnika CZ občine,
  - štab CZ občine.

- **Enote in službe CZ**
  - ekipa za iskanje zasutih v ruševinah (pripadniki CZ + pogodbeno s Kinološkim društvom za iskanje, zaščito in reševanje iz Brežic),
  - ekipa za reševanje zasutih v ruševinah (pogodbeno z izvajalci gradbenih del),
  - ekipe za prvo pomoč,
  - služba za podporo.

- **Občinski pogodbeni izvajalci**
  - Pogodbeni izvajalci gradbene stroke (Komunala Trbovlje d.o.o, SEKOPT d.o.o., AGM Nemec, d.o.o.)
  - Pogodbeni izvajalci za začasno nastanitev (Planinski dom Mrzlica, Planinski dom Kum, OŠ Trbovlje-PŠ Alojz Hohkraut, OŠ Trbovlje-PŠ Dobovec, OŠ Tončke Čeč, OŠ Ivana Cankarja Trbovlje, OŠ Trbovlje, Gimnazija in ekonomska srednja šola Trbovlje, Vrtec Trbovlje - Enota Barbara, ZMŠT Trbovlje-hostel, Športna Dvorana Polaj),
  - Pogodbeni izvajalci za zagotavljanje prehrane (Zoja Gast d.o.o - Gostilnica Mala malca, Dewesoft d.o.o, OŠ Trbovlje, Vrtec Trbovlje – enota Barbara).

- **Javne službe**
  - Javna gasilska služba - JGS (PGD Trbovlje-mesto-GEŠP, PGD Dobovec, PGD Klek, PGD Čeče),
  - Komunala Trbovlje d.o.o,
  - CSD Zasavje, enota Trbovlje,
  - ZD Trbovlje,
  - SB Trbovlje,
  - Elektro Ljubljana; RTP Trbovlje,
  - Policijska postaja Trbovlje,

- Veterinarske organizacije (Ambulanta za male živali, Miran Knez, s.p., Veterinarska postaja Šmarje pri Jelšah, d.o.o., Poslovna enota Tačka Trbovlje, Veterina Nina, Nina Tomažič, dr. vet. med., s. p.),

♦ **Enote ter službe društev in drugih nevladnih organizacij**

- RKS-OZ Trbovlje,
- Župnijska Karitas-Župnija Trbovlje,
- Društvo za podvodne dejavnosti Trbovlje,
- Radioamatersko društvo Trbovlje.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ občine Trbovlje
P-2	Podatki o odgovornih osebah v občini Trbovlje
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Trbovlje
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ občine Trbovlje
P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Trbovlje
P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč občine Trbovlje
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR v občini Trbovlje
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v občini Trbovlje
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij v občini Trbovlje
P-26	Pregled centrov za socialno delo v občini Trbovlje
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj v občini Trbovlje
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-29	Pregled veterinarskih organizacij v občini Trbovlje

♦ **Komisija za ocenjevanje škode**

V primeru potresa intenzitete VI. EMS ali višje stopnje je potrebno takoj pristopiti k ocenjevanju uporabnosti poškodovanih objektov in ocenjevanju povzročene škode:

- Uporabnost poškodovanih objektov takoj prične ocenjevati Komisija za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah občine Trbovlje,
- Ocenjevanje škode po naravni ali drugi nesreči je aktivnost, ki se po možnosti izvaja istočasno s popisom ter oceno poškodovanosti objektov po potresu. Na podlagi predhodne ocene škode, ki jo občina Trbovlje poda na Izpostavo URSZR Trbovlje, ta pa zbir za regijo pošlje na URSZR, na podlagi tega URSZR izda sklep o ocenjevanju škode. Škodo najprej na svojem območju oceni Občinska komisija za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah občine Trbovlje, potrdi pa jo Regijska komisija za ocenjevanje škode ob naravnih ali drugih nesrečah.

P – 33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode občine Trbovlje

4.2 Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči v primeru potresa se uporabijo obstoječa sredstva, ki jih občina Trbovlje zagotavlja na podlagi predpisanih meril za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč. O pripravljenosti in aktiviranju opreme in sredstev CZ odloča poveljnik CZ občine, opreme in sredstev JGS pa poveljnik GZ Trbovlje oziroma poveljniki PGD.

Materialno - tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci),
- sredstva pomoči (živila, pitna voda, zdravila in drugi predmeti in sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženim prebivalcem).

P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč v občini Trbovlje
P-13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb

4.3 Finančna sredstva za izvajanje načrta

Stroške v zvezi z delovanjem občinskih enot CZ in štaba CZ občine Trbovlje krije Občina Trbovlje. Materialno tehnična sredstva ZRP se hranijo v skladišču CZ občine Trbovlje in se lahko uporabijo v primeru posredovanja in aktiviranja ali mobilizacije sil za ZRP. Finančna sredstva se koristijo skladno z letnim finančnim načrtom na predlog skrbnika postavk ZRP in po opravljeni predhodni notranji kontroli ustreznega koriščenja sredstev s strani vodij oddelkov in odobritvi župana občine Trbovlje. Za odpravljanje posledic potresa (zaščita in reševanje ljudi, živali in premoženja, obnova uničene in poškodovane komunalne, cestne infrastrukture, objektov, ...) se koristijo sredstva obvezne proračunske rezerve občinskega proračuna (o uporabi odloča Občinski svet), državne pomoči in sredstva zavarovalnic.

Finančna sredstva se načrtujejo za sodelujoče sile za ZRP in se uporabijo v primeru aktiviranja načrta in sicer za:

- stroške aktiviranja in operativnega delovanja pripadnikov sil za ZRP (nadomestila oziroma refundacije plače, prehrane, namestitev, prevozni stroški),
- stroške operativnega delovanja gasilskih enot (npr. goriva, maziva, gasilska sredstva ipd.),
- stroške dodatnega vzdrževanja in servisiranja uporabljene opreme,
- stroški usposabljanja enot in služb,
- materialne stroške (prevozne stroške, storitve idr.),
- in drugo po potrebi.

D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta

5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

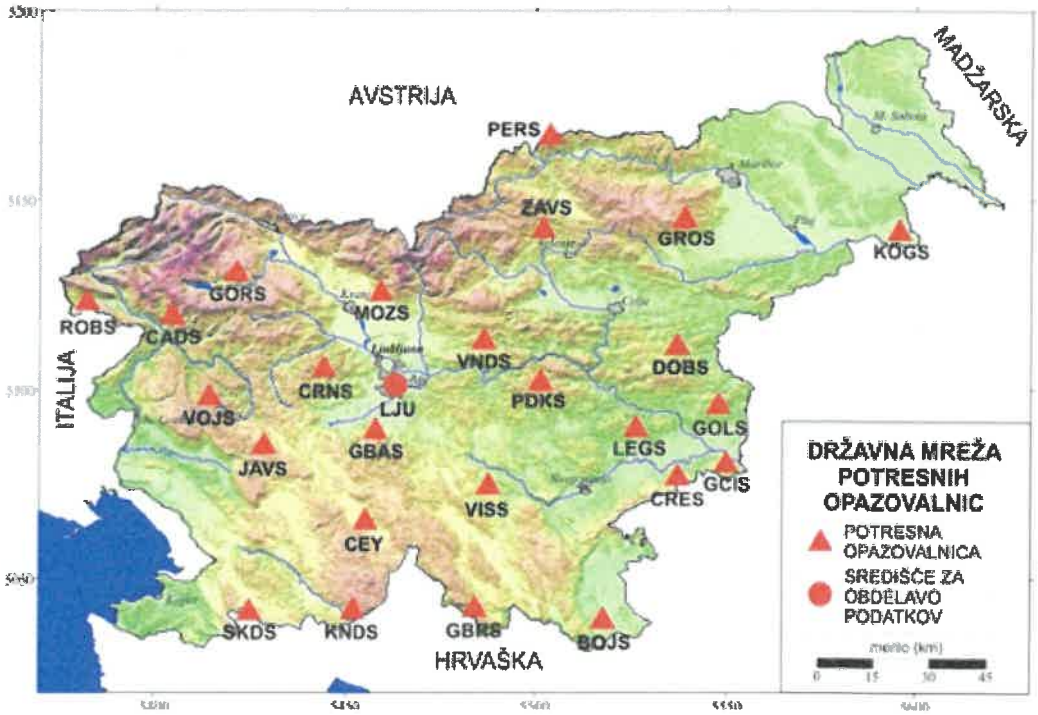
5.1 Opazovanje potresne dejavnosti

Opazovanje potresne dejavnosti na območju zasavske regije izvaja ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo s stalnim spremljanjem in proučevanjem potresne dejavnosti. K uspešnemu opazovanju potresne dejavnosti pa lahko pripomore le dovolj gosto postavljena in kakovostno opremljena državna mreža potresnih opazovalnic, kot je prikazana na sliki 6. Na območju Zasavja – je potresna opazovalnica v Podkumu (PDKS).

Državna mreža potresnih opazovalnic zagotavlja potrebne podatke za spremljanje potresnih sunkov in omogoča samodejno obveščanje javnosti s preliminarnimi opredelitvami osnovnih značilnosti potresa najpozneje v desetih minutah po potresu.

Ob potresu intenzitete VI. EMS ali višje stopnje vzpostavi ARSO – Urad za seizmologijo lokalno mrežo prenosnih terenskih opazovalnic za spremljanje popotresnih sunkov na nadžariščnem območju, če takšna mreža opazovalnic še ne obstaja.

Slika 6: Karta lokacij državnega omrežja potresnih opazovalnic

Vir: ARSO.si, 2026.

Agencija RS za okolje – Urad za seizmologijo o vsakem potresu, ki ga zaznajo prebivalci na območju RS obvesti naslednje organe in službe:

- Center za obveščanje RS (CORS),
- Urad Vlade RS za komuniciranje,
- Slovensko tiskovno agencijo.

ARSO – Urad za seizmologijo o vsakem potresu močnejšem od magnitude 2,5 (tudi, če ga prebivalci niso čutili) obvesti CORS.

ARSO – Urad za seizmologijo ob potresu intenzitete VII EMS in višje stopnje neposredno obvešča javnost (organizira tiskovno konferenco).

Prvo obvestilo o potresu, ki ga ARSO – Urad za seizmologijo posreduje CORS mora vsebovati podatke o:

- času nastanka potresa,
- nadžarišču potresa,
- magnitudi potresa,
- preliminarno ocenjeni intenziteti potresa po EMS,
- območju, ki ga je prizadel potres.

Zgoraj navedene podatke CORS sporoči v ReCO Trbovlje.

5.2 Obveščanje o potresu

5.2.1 Obveščanje pristojnih organov in služb

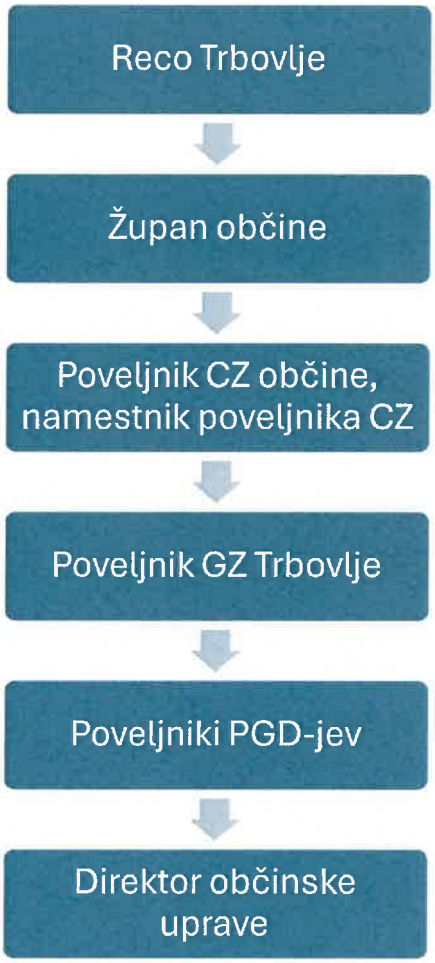
Na podlagi obvestil s terena ReCO Trbovlje v občini Trbovlje ob močnejšem potresu najprej obvesti prvo dosegljivo odgovorno osebo v občini. Ta, prvo dosegljiva odgovorna oseba pa potem obvešča ostale osebe po seznamu. Prednostno se ob nesreči obvešča:

- župana občine Trbovlje,
- poveljnika oz. namestnika poveljnika CZ občine Trbovlje,
- poveljnika Gasilske zveze Trbovlje,
- poveljnike PGD-jev,
- direktorja občinske uprave.

Prvo obvestilo je obvestilo o nesreči oziroma dogodku. ReCO Trbovlje zagotovi Občini Trbovlje podatke, ki jih prejme od ARSO.

Po potresu, Občina Trbovlje takoj, ko je mogoče v ReCO Trbovlje poroča o prvih posledicah potresa, o njegovem obsegu, številu poškodovanih in mrtvih ljudi in živali, porušenih objektih, poškodovani infrastrukturi ter o verižnih nesrečah, ki so nastale kot posledica potresa.

Shema 3: Obveščanje pristojnih organov v občini Trbovlje

5.2.2 Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju

Za obveščanje prebivalstva na ogroženem oziroma prizadetem območju je odgovorna Občina Trbovlje. Občinski organi in službe, ki vodijo in izvajajo zaščito, reševanje in pomoč (župan in poveljnik štaba CZ občine Trbovlje) vzpostavijo čim bolj neposreden stik in redno komuniciranje s prebivalci, da bi dosegli ustrezno zaupanje in odzivanje na njihove odločitve. Načini obveščanja morajo biti natančno določeni, da ne pride do dezinformacij in nesporazumov, kar bi povzročilo napake predvsem pa neprimerno odzivanje prebivalstva. Zato mora biti vsebina obvestila premišljena, jasna in vsem razumljiva, da ne povzroča dvomov in nejasnosti. Sporočiti je potrebno samo tisto, kar je nujno potrebno.

Župan, poveljnik CZ občine Trbovlje in strokovni sodelavec za ZiR na podlagi opisa situacije iz ReCO Trbovlje in gasilskih enot s terena takoj skličejo štab CZ občine Trbovlje in vodilne Občine Trbovlje ter oblikujejo in posredujejo prvo obvestilo oz. navodilo za javnost vsem javnim medijem (obvestilo za javnost mora vsebovati tudi tel. številke, kamor lahko občani pokličejo zaradi potreb po reševanju, informacij v zvezi z nesrečo), za vsa nadaljnja obvestila sta

pristojna župan in poveljnik CZ občine (tako za napotke za ravnanje po nesreči kot za strokovna sporočila v zvezi z dejavnostjo enot in intervencijskimi ukrepi).

Župan določi zaposlene Občine Trbovlje, ki odgovarjajo oz. dajejo usmeritve občanom, ki posredujejo ali potrebujejo informacije preko telefona. Telefonska številka, kjer občani dobijo informacije, se objavi nemudoma po potresu.

Ko začne z delom Občinska komisija za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah občine Trbovlje, tudi ta po potrebi posreduje določene napotke občanom.

Obvestila morajo vsebovati podatke in navodila, ki ljudi usmerjajo pri postopkih osebne in vzajemne zaščite.

Obvestila, posredovana preko medijev, so kratka, jedrnata in večkrat ponovljena.

Tabela 4: Obveščanje in opozarjanje

AKTIVNOST obvešč. in opozarj.	**IZVAJALEC**	**OPOMBA**
preko megafonov	gasilci, policija	tehnična sredstva PGD-jev v občini Trbovlje, policije
preko zvočnika na gasilskem vozilu	gasilci	tehnična sredstva PGD-jev v občini Trbovlje
preko javnih medijev	občinski poveljnik CZ občine Trbovlje, župan,	
s pisnimi obvestili	Štab CZ občine Trbovlje, strok. sod. za ZiR	
z ustnimi sporočili	občinski sile ZRP na terenu	
SIJAS (sistem javnega larmiranja)	ReCO Trbovlje	

Ob potresu intenzitete VIII. EMS Občina Trbovlje ustanovi informacijski center.

Na stacionarni lokaciji, v klicnem centru delujejo:

- vodstvo informacijskega centra, ki ga sestavljajo vodja informacijskega centra, namestnik vodje informacijskega centra in drugi člani (predstavnik CSD, predstavnik Policije in po potrebi predstavnik RKS-OZ Trbovlje, predstavnik zdravstva (ZD Trbovlje, SB Trbovlje),
- ekipa za sprejem klicev,
- ekipa za analitiko,
- tehnična in logistična podpora,
- psihološka pomoč klicateljem.

Število članov v ekipah in vodstvu se prilagaja glede na dejanske potrebe. O tem odloča vodja informacijskega centra. Za delo v informacijskem centru je treba zagotoviti ljudi za neprekinjeno delo 24/7. Prek informacijskega centra prebivalci dobijo informacije o:

- posledicah potresa (materialni škodi, poškodovanih, pogrešanih, evakuiranih, mrtvih, porušenih/delno porušenih objektih),
- vplivu potresa na prebivalce in okolje,
- pomoči, ki jo lahko pričakujejo,
- ukrepih za omilitev posledic potresa,
- izvajanju osebne in vzajemne zaščite,
- sodelovanju pri izvajanju zaščitnih ukrepov,
- o oceni poškodovanosti objektov in primernosti za bivanje.

D – 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra

5.2.3 Obveščanje splošne javnosti

Ljudje, ki živijo na območjih, izpostavljenih potresnemu tveganju, morajo biti seznanjeni s potresno nevarnostjo. Javnost mora biti o nesreči pravočasno in korektno obveščena, tako o obsegu nesreče in njenih posledicah kot tudi o aktivnostih za odpravo posledic.

Po aktiviranju Občinskega načrta ZiR ob potresu v občini Trbovlje je za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti odgovoren poveljnik CZ občine Trbovlje in župan občine Trbovlje v skladu s svojimi pristojnostmi. Naloge na področju obveščanja javnosti organizira in usklajuje poveljnik CZ občine Trbovlje s članom štaba CZ odgovornim za obveščanje javnosti:

- organizira in vodi tiskovno središče,
- pripravlja skupna sporočila za javnost,
- organizira in vodi tiskovno konferenco,
- spremlja poročanje medijev.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki morajo po predpisih (25. člen Zakona o medijih, Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo in naslednji) na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo, povezano z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države. V takih primerih se sporočilo najprej pošlje za takojšnjo objavo naslednjim medijem:

- Televizija Slovenija – vsi programi,
- Radio Slovenija – vsi programi,
- Slovenska tiskovna agencija (STA),
- Radio Aktual Kum,
- spletna stran Občine Trbovlje,
- ostali elektronski mediji.

CORS na podlagi podatkov ReCO Trbovlje in drugih ReCO po državi pripravi dnevno informativni bilten za celotno državo.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ občine Trbovlje
P-2	Podatki o odgovornih osebah v občini Trbovlje
P-15	Podatki o odgovornih osebah v občini Trbovlje, ki se jih obvešča ob nesreči
P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov

5.3 Alarmiranje

Ob potresu na naseljenem območju, ko so zaradi rušenj oziroma zaradi nastanka verižne nesreče ogrožena življenja ljudi, oziroma je potrebno začeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov, prebivalstvo opozorimo na bližajočo se nevarnost s sirenami z alarmnim znakom za preplah.

Alarmiranje se izvaja preko ReCO Trbovlje, kadar po potresu obstaja neposredna nevarnost proženja plazu, porušitve vodne pregrade, porušitve stavb, objektov ipd. Proži se alarmni znak »Neposredna nevarnost«, ki mu sledi obvestilo o izvajanju zaščitnih ukrepov za prebivalce na ogroženem območju, preko radia, TV ali na druge predvidene načine.

V občini Trbovlje se alarmiranje lahko izvede na zahtevo:

- poveljnika CZ občine Trbovlje oziroma njegovega namestnika,
- župana občine Trbovlje,
- vodje intervencije.

Oseba, ki je zahtevala alarmiranje mora na ReCO Trbovlje takoj poslati obvestilo zakaj je zahtevala alarmiranje, na katero območje se alarmiranje nanaša in navodilo o ravnanju.

ReCO Trbovlje pristojne osebe o proženju siren obvesti takoj po izvedenem alarmiranju in o tem obvesti tudi CORS. Preko radia, televizije ali na drug predviden način obvesti prebivalce na ogroženem območju o nevarnostih, ter jim posreduje napotke za osebno in vzajemno zaščito kot na primer tudi navodila in napotke objavljene na spletnih straneh URSZR:

- Navodilo prebivalcem o ukrepih za preprečevanje epidemij,
- Navodilo prebivalcem za izvajanje evakuacije,
- Navodilo za uporabo pitne vode in dezinfekcije,
- Navodilo prebivalcem za ravnanje ob potresu.

Po proženju siren se za obveščanje prebivalcev lahko uporabi tudi sirene sistema javnega alarmiranja (SIJA). Trenutno je govor v živo možen le iz ReCO Trbovlje, kamor lahko Občina Trbovlje pošlje napotke za občane ali ob preobremenitvi v ReCO Trbovlje pošlje svojega predstavnika, ki preko SIJA – govor v živo, izvede obveščanje svojih občanov.

Če siren zaradi okvare ne bi bilo mogoče prožiti iz ReCO Trbovlje, bi se alarmiranje s sirenami dejansko lahko prožilo po lokacijah s strani gasilskih društev, saj je večina stacioniranih na gasilskih domovih (odvisno od stopnje poškodovanosti objekta) oziroma bi se v primeru, da so gasilski domovi še nepoškodovani, alarmiranje izvajalo z gasilskimi vozili preko megafonov.

Poleg sistema javnega alarmiranja s klasičnimi sirenami, radijskimi in televizijskimi programi, spletnimi obvestili ter javnim ozvočenjem, je v občini vzpostavljen tudi sistem javnega obveščanja in alarmiranja SI-ALARM, ki omogoča pošiljanje opozorilnih sporočil prebivalcem preko mobilnih telefonov. Sistem deluje na podlagi tehnologije celičnega oddajanja (Cell Broadcast), ki omogoča hitro in zanesljivo obveščanje vseh oseb na določenem geografskem območju, ne glede na mobilnega operaterja ali vrsto telefona.

Sporočila se ne pošiljajo posameznim številkam, temveč vsem mobilnim napravam, ki se v trenutku pošiljanja nahajajo na območju ogroženosti, pri čemer sistem ne zbira in ne obdeluje osebnih podatkov ter ne beleži, katerim napravam je bilo sporočilo dostavljeno.

O pošiljanju sporočil, njihovi nujnosti, območju in trajanju odločajo vodje intervencij, pristojni predstavniki URSZR, župan občine Trbovlje ali Vlada RS, odvisno od obsega dogodka. Sistem je zasnovan z dvostopenjsko verifikacijo sporočil za zagotavljanje točnosti informacij in vsebuje številne varnostne mehanizme, ki preprečujejo zlorabo ter omogočajo delovanje tudi v izrednih razmerah. Fizično je ločen od javnih komunikacijskih omrežij, prejem opozoril pa je za vse uporabnike samodejen in brezplačen, kar zagotavlja hitro, varno in učinkovito obveščanje prebivalcev o nevarnostih ter ukrepih pred, med in po nesrečah.

D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1 Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb

Po obvestilu in prvih poročilih o posledicah potresa intenzitete VIII. EMS in višje stopnje, poveljnik CZ občine Trbovlje oziroma njegov namestnik presodi trenutne razmere in oceni situacijo. Na podlagi razsežnosti in posledic potresa sprejme odločitev o aktiviranju občinskega načrta, kar pomeni tudi aktiviranje sil in sredstev ZRP.

Glede na oceno stanja in razsežnosti potresa poveljnik CZ občine najprej aktivira štab CZ občine, ki je pristojen za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči, oziroma podpira vodenje. V nadaljevanju pa lahko aktivira še:

- organe in strokovne službe v Občini Trbovlje,
- pripadnike službe za podporo CZ;
- druge enote in službe CZ občine Trbovlje po odločitvi poveljnika ali namestnika poveljnika CZ občine Trbovlje, odvisno od zahtevnosti priprav za izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči z nalogo aktivnega delovanja ali pripravljenosti;
- potrebne operativne pripadnike prostovoljnih gasilskih društev pri GZ Trbovlje (PGD Trbovlje-mesto, PGD Čeče, PGD Klek, PGD Dobovec) z nalogo aktivnega delovanja ali pripravljenosti;
- po potrebi organizacije in društva s katerimi ima Občina Trbovlje sklenjene pogodbe o opravljanju nalog zaščite in reševanja ter druge organizacije z nalogo aktivnega delovanja ali pripravljenosti;
- Občinsko komisijo za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah Občine Trbovlje.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ občine Trbovlje
P-2	Podatki o odgovornih osebah v občini Trbovlje
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Trbovlje
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ v občini Trbovlje
P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč v občini Trbovlje
P-32	Seznam članov komisije za ocenjevanje poškodovanosti objektov v občini Trbovlje
D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP v občini Trbovlje

6.2 Aktiviranje občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč

Aktiviranje obsega postopke in aktivnosti, s katerimi se sile za zaščito, reševanje in pomoč vpokličejo in organizirajo vključno za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči. O aktiviranju odloča poveljnik CZ občine Trbovlje oziroma njegov namestnik.

Poveljnik CZ občine Trbovlje na podlagi presoje lahko odredi tudi stanje pripravljenosti določenih občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Tabela 5: Pregled zbirališč ob mobilizaciji in aktiviranju

GASILSKA ORGANIZACIJA	MOBILIZACIJSKO ZBIRALIŠČE
PGD Trbovlje-mesto	GD, Savinjska cesta 35
PGD Čeče	GD, Čeče 4
PGD Dobovec	GD, Dobovec 24, 1423 Dobovec
PGD Klek	GD, Klek 30

DOLŽNOSTNE FORMACIJE SIL ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ	MOBILIZACIJSKO ZBIRALIŠČE
Štab, enote in službe CZ občine Trbovlje	GD, Savinjska cesta 35

Pozivanje pripadnikov CZ in drugih sil za izvajanje nalog ZRP izvaja URSZR Trbovlje. Občinska uprava izvede vse zadeve v zvezi z nadomestilom plač in povračila stroškov, ki jih imajo pripadniki pri opravljanju dolžnosti v CZ oziroma pri zaščiti, pomoči in reševanju.

Pripadnike CZ in drugih občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč se aktivira/poziva v skladu z dokumenti za aktiviranje in mobilizacijo občinskih sil in sredstev zaščite, reševanje in pomoč.

O pripravljenosti in aktiviranju CZ in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč iz občinske pristojnosti, odloča poveljnik CZ občine. Poveljnik GZ Trbovlje določi in aktivira gasilske ekipe iz JGS, ki bodo sodelovale pri zagotavljanju pomoči.

Potrebne sile se aktivirajo, če je potrebno glede na pričakovane posledice nesreče, izvajati ukrepe in naloge zaščite, reševanja in pomoči na celotnem območju ali delu območja občine.

Postopek aktiviranja:
Pozivanje – aktiviranje pripadnikov CZ in občinskih pogodbenih izvajalcev izvaja štab CZ občine s svojo službo za podporo. JGS se aktivira preko ReCO Trbovlje na zahtevo poveljnika GZ Trbovlje.

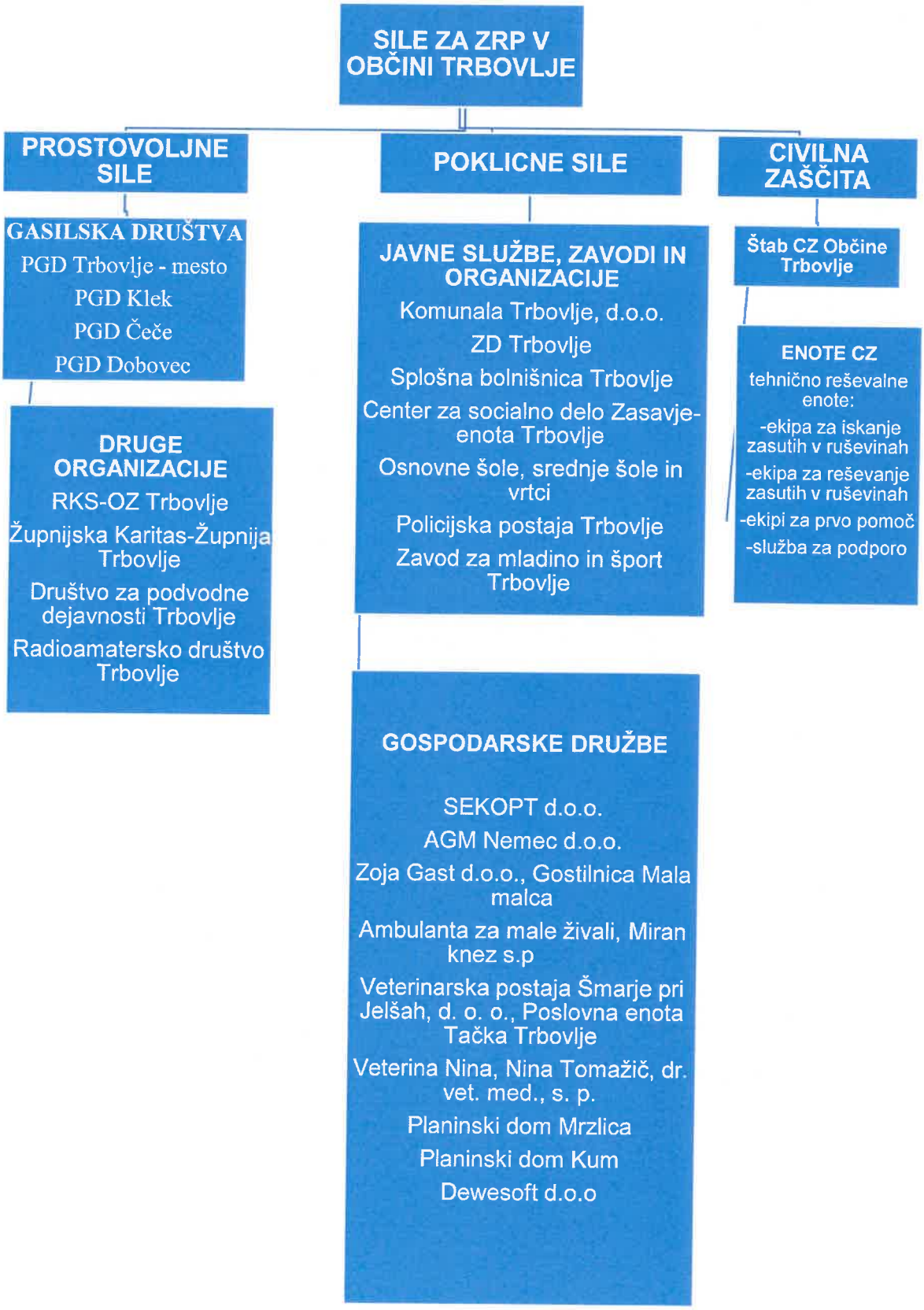
Načini aktiviranja:

1. Pozivniki (ZARE) – preko ReCO (za JGS),
2. Telefon (žični, GSM),
3. Izvzem/izvoz MTS JGS in MTS CZ.

Strokovne službe Občine urejajo tudi vse zadeve v zvezi z nadomestili plač in povračili stroškov, ki jih imajo občinski pripadniki pri opravljanju dolžnosti v CZ oziroma pri zaščiti in reševanju. Vse stroške v zvezi s pripravljenostjo in delovanjem teh sil na prizadetem območju krije Občina Trbovlje.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ občine Trbovlje
P-2	Podatki o odgovornih osebah v občini Trbovlje
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Trbovlje
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ v občini Trbovlje
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR v občini Trbovlje
P-10	Pregled gradbenih organizacij v občini Trbovlje
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov v občini Trbovlje
P-13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb

Shema 4: Sile za ZRP v občini Trbovlje

6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

Materialna pomoč pri odpravljanju posledic potresa obsega:

- posredovanje pri zagotavljanju specialne opreme, ki jo na območju občine ni mogoče dobiti (gradbena mehanizacija, avto dvigala, električni agregati, naprave za prečiščevanje vode ipd.),
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi,
- pomoč v hrani, pitni vodi, zdravilih, obleki, obutvi ipd.,
- pomoč v sredstvih za začasno nastanitev in oskrbo ljudi, ki so ostali brez doma (bivalniki, šotori in kamp oprema).

Če občina Trbovlje ne more obvladati posledic nesreče z lastnimi silami in sredstvi, prosi za pomoč najprej sosednje občine, nato štab CZ za Zasavje in državo, preko poveljnika CZ za Zasavje in sicer s pisnim zahtevkom. O uporabi materialnih sredstev iz državnih rezerv za pomoč prizadetim ob potresu, finančnih sredstvih ter mednarodni pomoči, odloča Vlada RS, v nujnih primerih pa tudi poveljnik CZ RS.

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 Organi in njihove naloge

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in naslednji). Operativno strokovno vodenje sil za ZRP ob nesreči se organizira in izvaja kot enoten sistem.

Na območju občine Trbovlje vodi oziroma usmerja ZRP ob potresu poveljnik CZ občine Trbovlje s pomočjo štaba CZ občine Trbovlje in vodij intervencij.

Za operativno vodenje in usmerjanje sil za ZRP v podjetjih, zavodih in organizacijah, njihov organ upravljanja imenuje poveljnika CZ ter organizira enote in službe v skladu z merili za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za ZRP, ki jih izda vlada RS. Svoje delovanje ob nesreči koordinirajo s poveljnikom CZ občine Trbovlje ali vodjo intervencije.

7.1.1 Občinski organi

Župan:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- sprejme načrte zaščite in reševanja;
- skrbi za izvajanje ukrepov za preprečitev in zmanjšanje posledic nesreče;
- skrbi za obveščanje prebivalstva o nevarnostih, o stanju varnosti in o sprejetih zaščitnih ukrepih;
- opravlja naloge iz svoje pristojnosti.

Direktor občinske uprave:

- na predlog poveljnika CZ občine Trbovlje odredi in koordinira ukrepe drugih oddelkov občinske uprave in javnih podjetij in zavodov iz občinske pristojnosti.

Občinska uprava in občinski svet:

- opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči;
- zagotavlja pogoje dela za poveljnika CZ občine Trbovlje in štaba CZ občine Trbovlje;
- zagotavlja informacijsko podporo pri izvajanju nalog;
- nudi pomoč tehničnih služb s področja okolja in prostora;
- nudi pomoč službe za družbene dejavnosti;
- organizira delo in zagotavlja pogoje za delo komisije za ocenjevanje škode;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti;

7.1.2 Organi vodenja

Poveljnik CZ občine Trbovlje:

- odreja aktiviranje CZ in drugih sil za ZRP;
- vodi in usmerja ZRP ob potresu;
- odreja umik ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij;
- odreja uporabo določenih sredstev zvez oziroma njihovo vzpostavitev;
- odreja uporabo tujega zemljišča za potrebe ZRP;
- odreja porušitev objekta;
- odreja obvezno sodelovanje državljanov v ZRP v skladu z njihovimi sposobnostmi in sredstvi za ZRP.

Štab CZ občine Trbovlje:

- nudi poveljniku CZ občine Trbovlje strokovno pomoč pri vodenju nalog ZRP;
- organizira in izvaja reševalne intervencije iz občinske pristojnosti;
- zagotavlja informacijsko podporo;
- zagotavlja logistično podporo občinskim silam za ZRP;
- opravlja administrativne in finančne zadeve.

Poveljnik GZ Trbovlje:

- določa gasilske ekipe za sodelovanje in pomoč pri izvedbi ZRP ukrepov,
- koordinira aktivnosti s poveljnikom CZ oz. štabom CZ občine Trbovlje,
- poroča poveljniku CZ občine Trbovlje o situaciji in izvajanju ukrepov ZRP.

7.1.3 Občinski pogodbeni izvajalci

Pogodbeni izvajalci gradbene stroke:

- odvoz ruševin in drugi gradbeno tehnični posegi v prostoru po navodilih poveljnika CZ občine Trbovlje

Pogodbeni izvajalci za zagotovitev prehrane:

- priprava prehrane za potrebe sistema zaščite in reševanja

Pogodbeni izvajalci za začasno nastanitev:

- začasna nastanitev in osnovna oskrba ogroženih in prizadetih občanov

7.1.4 Druga podjetja, zavodi, organizacije javnega značaja

JGS

- izvaja vse naloge ZRP ob požarih v skladu s pravili stroke,
- sodeluje in pomaga pri oskrbi s pitno vodo,
- sodeluje in pomaga pri izvedbi ukrepov ZRP po potresu,
- sodeluje ali izvaja zavarovanje lokacije in/ali območja nesreče ter infrastrukturnih naprav in napeljav po potresu,
- organizira ali sodeluje pri izvedbi takojšnjega začasnega umika prizadetih in ogroženih ljudi, živali in premoženja,
- izvaja določene naloge tehničnega reševanja po potresu,
- izvaja splošno reševalne naloge po potresu,
- sodeluje in pomaga pri izvajanju intervencijske sanacije in pri odpravi drugih posledic potresa.

Komunala Trbovlje d.o.o

- izklop vodovoda in vzdrževanje sistema oskrbe s pitno vodo po potresu;
- sodelovanje z enoto za tehnično reševanje.

CSD Zasavje; enota Trbovlje

- nudi psihosocialno pomoč,
- obvešča javnost o pravicah,
- daje pomoč pri organizaciji preskrbe in oskrbe prebivalcev,
- organizira in vzpodbuja k skupnostnim akcijam na terenu,
- odloča o izrednih denarnih socialnih pomočeh.

ZD Trbovlje in SB Trbovlje

Zdravstveni ustanovi delujeta v skladu z Načrtom dejavnosti Ministrstva za zdravje ob naravnih in drugih nesrečah v Republiki Sloveniji. Če bi se število poškodovanih prebivalcev zelo povečalo, bi se aktivirale občinske ekipe za prvo pomoč. Obe ustanovi zagotavljata:

- prvo pomoč in nujno medicinsko pomoč poškodovanim in obolelim ob potresu,
- psihološko pomoč prebivalcem,
- sodelovanje s štabom CZ občine Trbovlje ob potresu.

Policijska postaja Trbovlje

- varuje življenje, osebno varnost in premoženje ljudi na prizadetem območju;
- ureja promet v skladu z določenim prometnim režimom;
- vzdržuje javni red;
- v skladu z nastalimi razmerami preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja in prekrške;
- sodeluje pri izvajanju humanitarnih, oskrbovalnih, izvidovalnih in drugih nalog;

opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Šole in VVZ

- Šole in vzgojno varstveni zavodi (VVZ) na območju občine delujejo po splošnih navodilih, prejetih z Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport in skladno z navodili štaba CZ občine Trbovlje.

Upravna enota Trbovlje

- ureja državljanska stanja – izdaja javne listine (osebne izkaznice, potne listine, vozniška in prometna dovoljenja, smrtovnice),
- pripravlja obvestila za sredstva javnega obveščanja o načinu in možnostih za pridobitev ustrezne javne listine,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Elektro Ljubljana RTP Trbovlje

- vzpostavi takojšen nadzor nad okvaro elektro infrastrukture;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Veterinarske organizacije (Ambulanta za male živali, Miran knez s.p., Veterinarska postaja Šmarje pri Jelšah, d.o.o., Poslovna enota Tačka Trbovlje, Veterina Nina, Nina Tomažič, dr. vet. med., s. p.)

- dajanje prve veterinarske pomoči poškodovanim živalim,
- usmrtitev poškodovanih živali,
- odstranjevanje živalskih trupel ter
- izvajanje drugih higienskih in protiepidemijskih ukrepov za zaščito živali.

Uprava za varno hrano, veterino in varstvo rastlin (UVHVVR), območni urad Celje

- spremlja gibanje obolele živine v regiji,
- izdaja navodila za zdravljenje obolele in poškodovane živine in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS), OE Celje

- izdela oceno posledic ogroženosti kulturne dediščine na prizadetem območju,
- usmerja aktivnosti za zaščito in reševanje kulturne dediščine, določi ustrezne lokacije, zagotavlja delovno silo, materialna sredstva ter rešitve za zavarovanje kulturne dediščine,
- organizira in usposablja strokovne ekipe za zaščito in obnovo kulturne dediščine,
- izdela program celovite obnove poškodovanih kulturnih spomenikov in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

RKS-OZ Trbovlje

- sodelovanje pri oskrbi prizadetega prebivalstva z najnujnejšimi živili, oblačili, vodo in drugimi najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami,
- opravljanje nalog prve pomoči,
- spremljanje in oskrba evakuiranega prebivalstva,
- usposabljanje bolničarjev prve pomoči in organiziranje enot prve pomoči,
- opravljanje nalog v zvezi z obveščanjem, evidentiranjem in poizvedovanjem za žrtvami in prizadetimi v naravnih in drugih nesrečah.

Slovenski Karitas - Župnijska Karitas Trbovlje

- sodelovanje pri oskrbi prizadetega prebivalstva z najnujnejšimi živili, oblačili, vodo in drugimi najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami.

Društvo za podvodne dejavnosti Trbovlje

- Iskanje pogrešanih oseb v vodi in na vodi

Radioamatersko društvo Trbovlje

- zagotavlja logistično podporo ob naravnih in drugih nesrečah, ki obsega vzpostavitev in vzdrževanje alternativnih komunikacijskih poti, tehnično podporo pri delovanju radijskih zvez ter operativno pomoč pri prenosu informacij med terenom in štabom CZ, zlasti v primerih izpada javnih komunikacijskih omrežij.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ občine Trbovlje
P-2	Podatki o odgovornih osebah v občini Trbovlje
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Trbovlje
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ občine Trbovlje
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR v občini Trbovlje
P-10	Pregled gradbenih organizacij občine Trbovlje
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov občine
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano v občini Trbovlje
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v občini Trbovlje
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij v občini Trbovlje
P-26	Pregled centrov za socialno delo v občini Trbovlje
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj v občini Trbovlje
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-29	Pregled veterinarskih organizacij v občini Trbovlje

7.2 Operativno vodenje

Vodenje je v rokah poveljnika CZ občine in štaba CZ občine Trbovlje, vodij intervencij ter vodij reševalnih enot. Dejavnost za zaščito, reševanje in pomoč na območju občine operativno vodi poveljnik CZ občine s pomočjo štaba CZ občine.

Poveljnik CZ občine ob nesreči določi vodjo intervencije za izvajanje posameznega ukrepa zaščite in reševanje ali naloge. Vodja intervencije vodi in koordinira potek intervencije in je za svoje in delo enote odgovoren poveljniku CZ občine, ki mu redno poroča o poteku intervencije. V primeru, da občina ne razpolaga z ustreznimi silami, poveljnik CZ občine, skladno z načelom postopnosti, zaprosi za pomoč v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč poveljnika CZ za Zasavje, ta pa glede na potrebe, poveljnika CZ RS.

Poveljnik CZ občine Trbovlje lahko za izvedbo posamezne naloge ustanovi začasne delovne skupine ter določi vodjo intervencije, ki so mu podrejene vse sile, ki sodelujejo pri izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči na prizadetem območju.

Logistično podporo silam za ZRP, ki obsega zagotavljanje zvez, opreme, materiala, prevoza, informacijske podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva, zagotavlja štab CZ občine Trbovlje s službo za podporo.

Posledice nesreče je treba čim prej ustrezno dokumentirati. Prav tako je treba dokumentirati tudi vse odločitve poveljnika CZ občine Trbovlje in drugih organov.

Štab CZ občine Trbovlje mora ob potresu čim prej vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem območju, oceniti predvideni razvoj situacije, zagotoviti takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo nujne pomoči, nato pa se osredotočiti na izdelavo strategije ukrepanja do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje, ki zajema določitev prednostnih nalog, človeške in materialne vire, operativne rešitve izvedbe zahtevnejših nalog ter nosilce koordinacije.

Štab CZ občine Trbovlje mora ob sodelovanju štaba CZ za Zasavje ter štaba CZ RS, zagotoviti začasna prebivališča in osnovne pogoje za življenje vsem prizadetim osebam, ki so ostale brez strehe nad glavo.

Štab CZ občine Trbovlje zaseda v prostorih Centra za zaščito in reševanje Trbovlje, Savinjska cesta 35, 1420 Trbovlje. Če delo na tej lokaciji zaradi poškodovanosti objekta, poškodovanih komunikacij ali zaradi drugih razlogov ni mogoče, se štab CZ občine po odločitvi preseli na rezervno lokacijo v prostore Občine Trbovlje, Mestni trg 4, 1420 Trbovlje.

7.3 Organizacija zvez

Pri neposrednem vodenju intervencije in drugih akcij ZRP se uporabljajo sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZA-RE, ZA-RE PLUS) ter sistem osebnega klica. Sistem zvez ZA-RE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcij. Informacijsko-komunikacijska središča tega sistema so v centrih za obveščanje, prek katerih se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne informacijsko – komunikacijske sisteme.

Pri prenosu podatkov in govornem komuniciranju se lahko uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih v skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in Zakonom o elektronskih komunikacijah. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci ZRP poteka s storitvami oziroma zvezami kot so:

- sistemi in omrežja:

- radijske zveze – sistem ZA-RE, ZARE DMR in ZA-RE PLUS, letalske radijske postaje,
- sistem osebnega klica ZARE,
- paketni radio za prenos podatkov in druge zveze, ki jih uporablja Zveza radioamaterjev Slovenije,
- sistem javne stacionarne telefonije,
- sistem javne mobilne telefonije,
- prenosne bazne postaje mobilne telefonije,
- sistem zvez, ki jih uporablja Slovenska vojska,
- sistem zvez TETRA, ki jih uporablja Policija,
- internet zaščite in reševanja,
- internet/svetovni splet.

– storitve:

- govorne komunikacije,
- prenos podatkov – kratka sporočila,
- prenos podatkov – kratka sporočila – pozivanje – sistem osebnega klica,
- prenos podatkov – elektronska pošta,
- prenos podatkov – telefaks.

Poveljnik CZ občine Trbovlje oziroma vodja intervencije zagotavlja ob naravni ali drugi nesreči operaterjem sistema javne stacionarne in mobilne telefonije dostope do komunikacijskih objektov, ki so na območjih nesreče (intervencije) v okvari, in sicer do odprave napak ter ponovnega začetka delovanja.

7.3.1 Sistem zvez ZA-RE

Pri operativnem vodenju dejavnosti za ZRP se uporabljata sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZA-RE), ki ima podsistem radijskih zvez in podsistem osebnega klica. Sistem zvez ZA-RE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcijah,

ter je namenjen vsem izvajalcem nalog v okviru sistema zaščite in reševanja (uporabljajo ga pripadniki enot in služb CZ, gasilci, gorski reševalci, jamarji, potapljači, kinologi idr.).

Telekomunikacijsko središče sistema ZA-RE je v Zasavski regiji v ReCO Trbovlje. Prek njega se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne telekomunikacijske sisteme.

Sistem radijskih zvez ZA-RE je zasnovan tako, da je možno uporabiti določeno število semidupleksnih kanalov (število je določeno s številom repetitorjev, ki so dosegljivi vsem R/p – ročne, mobilne, stacionarne na območju regije) in celoten nabor simpleksnih kanalov, ki so na razpolago v celotnem sistemu. Omejitve obstajajo zaradi konfiguracije terena, tehničnih lastnosti radijskih zvez in zasedenosti kanalov. ReCO Trbovlje ureja in usklajuje zveze ter posameznim reševalnim službam določa delovne (simpleksne) kanale.

Na območju zasavske regije delujejo repetitorji: Kum, Čemšenik in Mrzlica.

Tabela 6: Analogne repetitorske postaje

Lokacija repetitorja	Numerična oznaka (A-analogni)	Vrsta oddaje	Regijski center za obveščanje
Kum (primarni kanal)	20	SD	Trbovlje
Čemšenik (sekundarni kanal)	10	SD	Trbovlje
Mrzlica (sekundarni kanal)	30	SD	Trbovlje

Tabela 7: Digitalne repetitorske postaje-DMR

Numerična oznaka kanala (D-digitalni)	Lokacija repetitorja	Regija	Regijski center za obveščanje
30	Mrzlica	Zasavska	Trbovlje

Tabela 8: Uporabnost repet0itorskih (SD) ter simpleksnih (SI/IS) kanalov v sistemu zvez ZARE na nivoju Zasavske regije

Zveze ZARE	Prikaz uporabnosti repetitorskih kanalov-občina Trbovlje
Odprt repetitor (SD)	A-20, A-10, D-30
Dodeljen repetitor (SD)	A-20
Simpleksni kanal	Kanale od 36 do 41 in 43 do 49 dodeli na zahtevo ReCO Trbovlje

Zaradi konfiguracije terena ni signala oziroma je slab signal (repetitorski) na naslednjih območjih:

- Bevško, Prapreče,

- Škofja Riža,
- Regionalna cesta in železniška proga za Savo,
- Območje Termoelektrarne Trbovlje,
- Območje Lafarge Cement,
- V zaprtih večstanovanjskih objektih po občini.

Težave se kompenzira z lastnim sistemom radijskih zvez s katerim upravlja PGD Trbovlje-mesto (repetitorji na lokacijah Mrzlica, Kum, Renke, Gore in Čemšeniška Planina) ter mobilnim repetitorje ZARE, ki ga ima v upravljanju Društvo radioamaterjev Trbovlje skupaj s PGD Trbovlje-mesto.

Slika 7: Simulacija prekrivanja radijskih ZVEZ z lastnim sistemom

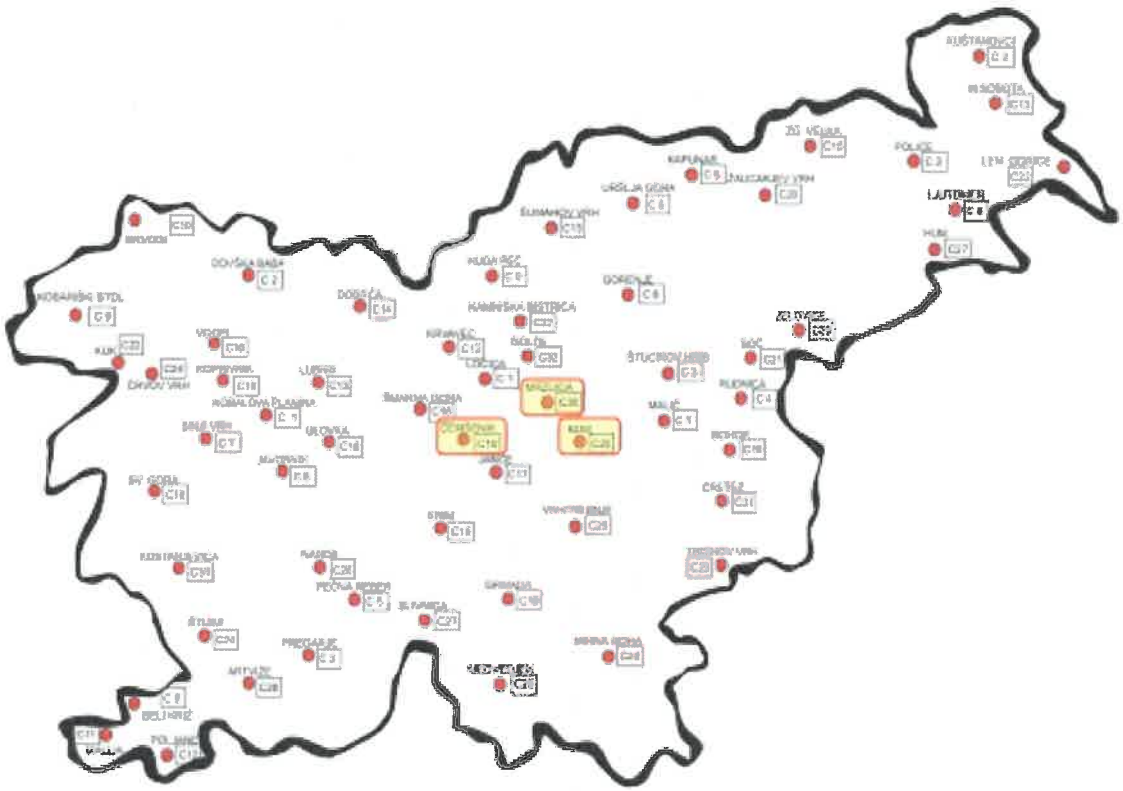
Legenda:

- ***Zelena** – Dobro pokrivanje (signal > -95 dBm) – zanesljiv sprejem, brez prekinitev*
- ***Rumena** – Mejno pokrivanje (-95 do -110 dBm) – šibkejši signal, možne prekinitve ali šum*
- ***Brez barve** – Ni pokrivanja (< -110 dBm)*
- ***Vijolični marker** – Lokacija repetitorja (Mrzlica in Kum)*

Omejitve obstajajo tudi zaradi tehničnih lastnosti radijskih zvez in zasedenosti kanalov. V kolikor bi prišlo do težav zaradi poškodb obstoječih repetitorjev se aktivira radioamaterje.

Precej večje probleme lahko pričakujemo pri rušilnem potresu, ki bi močno prizadel elektroenergetski sistem RS in bi prišlo do izpada električne energije hkrati na celotnem območju države. V tem primeru nimamo dovolj strokovnega kadra in materialnih sredstev, da bi lahko hkrati zamenjali pri vseh repetitorjih dovod električne energije iz omrežja z agregati. Ob omejeni uporabi sistema zvez ZA-RE zaradi razgibane konfiguracije terena je možno postaviti praviloma v treh urah mobilni repetitor na določeno lokacijo. ReCO Trbovlje posreduje CORS zahtevo za namestitev mobilnega repetitorja na določeno lokacijo. Za namestitev državnega mobilnega repetitorja je pristojna URSZR.

Slika 8: ReCO Trbovlje posluša rumeno obarvane repetitorske postaje v sistemu zvez ZARE

Radijske zveze sistema ZA-RE se uporabljajo v skladu z navodilom za uporabo radijskih zvez ZA-RE.

Trenutno se vzpostavlja digitalni sistem DRO-DMR za potrebe URSZR in drugih državnih organov DRO.

Uporaba mobilnih repetitorskih postaj ZA-RE

Mobilne repetitorske postaje se uporabljajo za nadomestilo izpadlih repetitorskih postaj radijske mreže sistema zvez ZA-RE ali za izboljšanje delovanja te mreže, če gre za lokacijo s slabšo pokritostjo z radijskim signalom ZA-RE ali za potrebe po dodatnem repetitorju zaradi povečanega radijskega prometa oziroma zahteve zaradi organizacije prometa radijskih zvez ZA-RE ob nesreči. Mobilni repetitor se nahaja na sedežu Izpostave URSZR Trbovlje.

7.3.2 Podsistem osebnega klica

V sistemu zvez ZA-RE deluje tudi podsistem osebnega klica (pozivniki). Ta omogoča pošiljanje pisnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebnega klica. Sporočila pošilja ReCO Trbovlje.

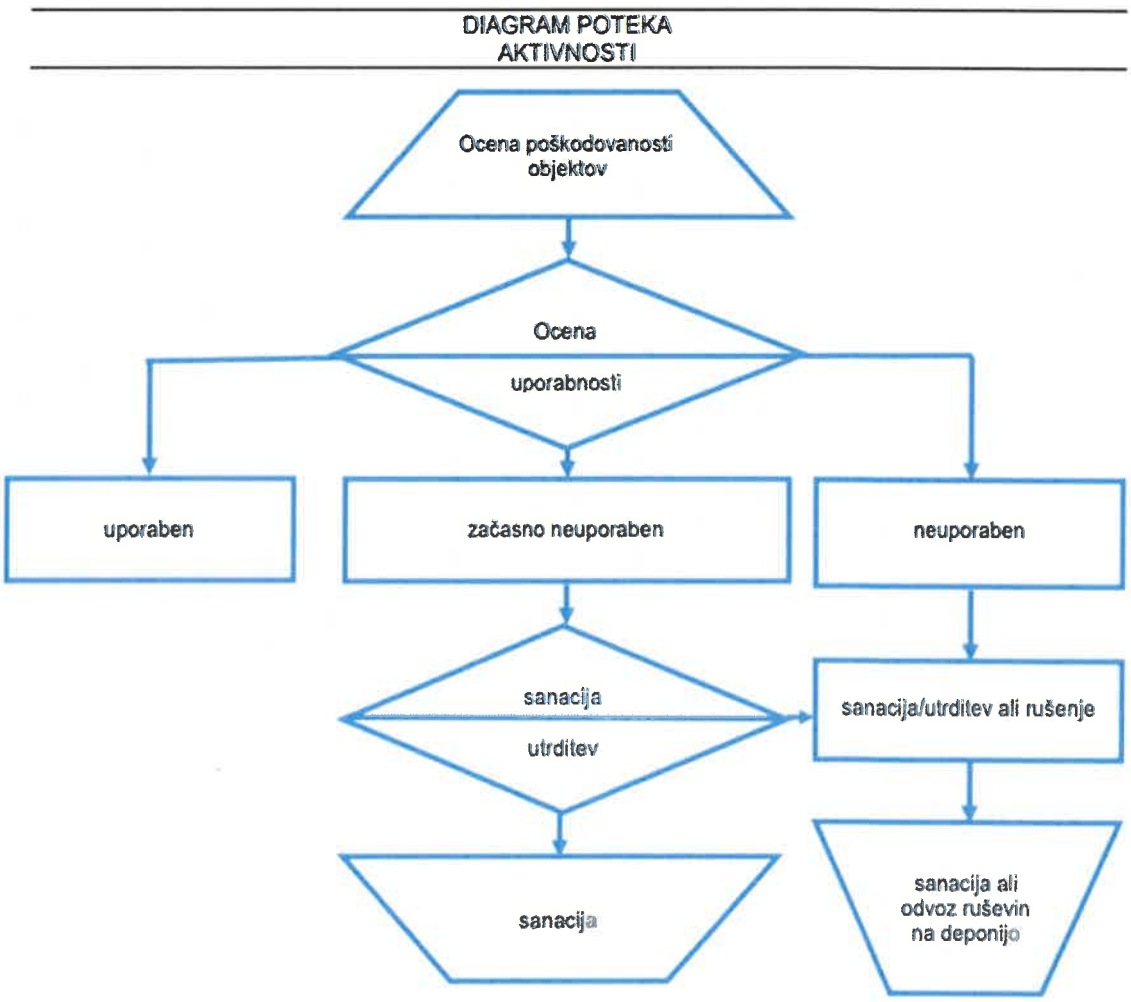
P-19	Radijski imenik sistema zvez ZARE, ZARE+

8 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči ob potresu obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni pogoji za življenje ter zagotovijo pogoji za trajno obnovo prizadetega območja. Dejavnosti za zagotovitev osnovnih življenjskih pogojev obsegajo zlasti oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili, električno energijo, ureditev nujnih prometnih povezav, komunalnih storitev, odvoz in zagotovitev mesta, kamor se bo odlagalo večje količine ruševin, oskrbo živali in nujno zavarovanje kulturne dediščine. Izvajanje zaščitnih ukrepov na prizadetem območju občine Trbovlje je v pristojnosti Občine Trbovlje. V kolikor Občina Trbovlje s svojimi silami in sredstvi ne zmore izvesti zaščitnih ukrepov zaprosi za pomoč sosednje občine, Zasavsko regijo oziroma državo.

8.1 Zaščitni ukrepi

8.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi (ocena poškodovanosti objektov)

Na območju, ki ga je prizadel potres, moramo prizadeti družbi čim prej omogočiti vrnitev v normalno življenje. Najprej moramo ugotoviti kaj se je dejansko zgodilo, koliko prebivalcev lahko po potresu uporablja svoja stanovanja brez bojazni, da se bodo ob ponovljenem sunku stavbe porušile.

Po potresu je zato pomembno, da se čim prej ugotovi:

- koliko je poškodovanih objektov (stavb in gradbeno-inženirskih objektov), ki jih je s preprostimi ukrepi mogoče hitro sanirati ali utrditi,
- koliko objektov je porušenih ali tako močno poškodovanih, da jih ni mogoče popraviti, ter koliko je prebivalcev, ki jim je treba zagotoviti začasno prebivališče.

Za učinkovito delovanje takoj po potresu sta posebnega pomena poznavanje potresne odpornosti in ranljivosti ter ugotavljanje poškodovanosti in uporabnosti tistih objektov, v katerih se načrtujejo:

- **dejavnosti CZ** (ReCO Trbovlje, gasilski domovi (PGD Trbovlje-mesto, PGD Dobovec, PGD Čeče, PGD Klek)),
- **reševalne in zdravstvene dejavnosti** (bolnišnice (SB Trbovlje), zdravstveni domovi (ZD Trbovlje), objekti z ambulantami, Zasavske lekarne Trbovlje),
- vseh tistih **rezervnih objektov**, v katerih bi te dejavnosti lahko potekale zaradi povečanja potreb (domovi za starejše (Dom upokojencev Franc Salamon Trbovlje), šole, vrtci),
- prav tako je treba ugotoviti stanje **komunalne infrastrukture** in takoj začeti popravilo električnih napeljav in transformatorjev, telefonskega omrežja, vodovodov in plinovodov, pa tudi energetskih objektov, ki so zaradi potresa nehali delovati,
- ugotoviti je treba stanje **prometnic** ter očistiti ruševine z ulic, podpreti ali popraviti poškodovane mostove in urediti obvoze.

Zaradi učinkovitega ukrepanja po potresu je treba čim prej pripraviti oceno poškodovanosti in uporabnosti objektov. Na podlagi teh ocen se pridobijo podatki o potrebni količini šotorov, prikolic in montažnih hiš za začasno nastanitev prebivalstva. Na podlagi ugotovitev je treba čim prej narediti načrt:

- nujnih rušenj in odstranitev objektov ali delov objektov, ki grozijo s porušitvijo, in odstranitev razrahljanih ruševin,
- določitve in ureditve lokacij za postavitev začasnih prebivališč,
- odvoza ruševin,
- zmanjšanja ali odstranitve težkih obtežb,
- začasnega odranja in podpiranja objektov,
- vodoravnega opiranja,
- vgrajevanja vezi, podpornih zidov, polnilnih elementov in zunanjih podpornih elementov.

Ugotavljanje poškodovanosti in uporabnosti objektov zahteva usklajeno delovanje večjega števila strokovno usposobljenih ekip, ki jih sestavljajo gradbeni inženirji in tehniki ali arhitekti ter lokalni vodniki, ki poznajo razmere na terenu.

Takoj po močnejšem potresu bi poveljnik štaba CZ občine Trbovlje organiziral preverjanje stanja na terenu. Prvo hitro in grobo oceno stanja, predvsem z vidika ogroženosti prebivalstva, bi opravili že občinski predstavniki in člani štaba CZ občine Trbovlje. Za sistematično in uradno ugotavljanje poškodovanosti objektov pa bi se vključila Komisija za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah občine Trbovlje. Komisijo mora sestavljati zadostno število strokovnjakov (gradbeni inženirji in tehniki ali arhitekti ter lokalni vodniki), ki poznajo razmere na terenu.

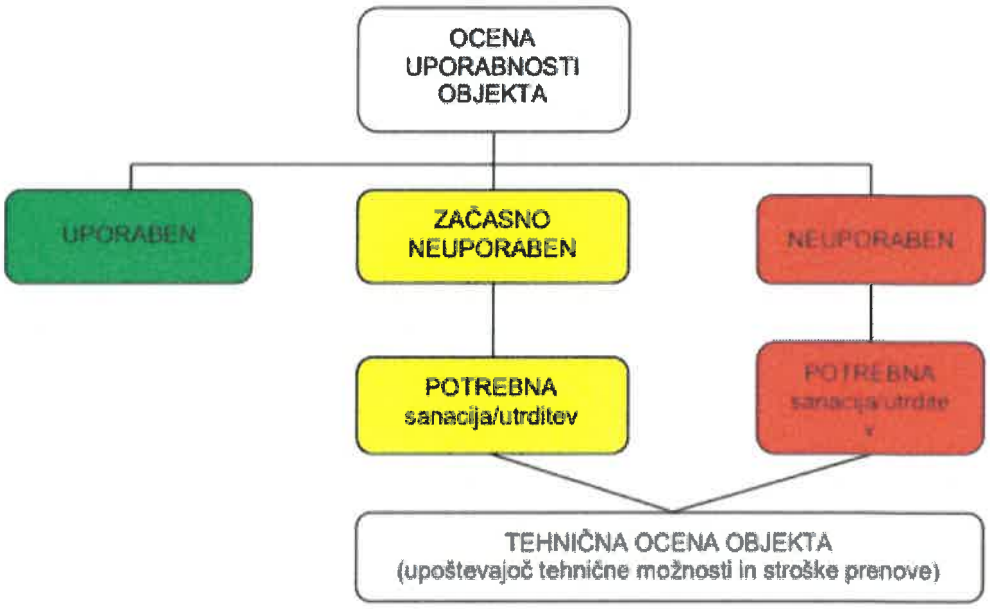
Prva ocena poškodovanosti in uporabnosti objektov mora biti izdelana že v nekaj dneh po potresu, odvisno od obsega posledic. Njen namen je zagotoviti kar najhitrejšo oceno o potrebni pomoči ter opozoriti prebivalce na nevarnosti, ki jih predstavljajo poškodovani objekti. Pri ocenjevanju poškodovanosti in uporabnosti objektov poteka sodelovanje s komisijo za oceno škode. Objekti se na podlagi pregleda, ki ga opravijo omenjene strokovne ekipe, označijo in razvrstijo na:

Barva	Klasifikacija	Opis stanja
	uporaben objekt,	Objekt je, razen na območjih, ki so zaradi lokalnih nevarnosti posebej označena kot nevarna**, varen za uporabo.**
	začasno neuporaben objekt	Objekt, ki ga je potres tako poškodoval, da bi ga utegnil močnejši naknadni popotresni sunek uničiti. Stavbe ni dovoljeno uporabljati, dokler se s tako imenovano tehnično oceno ne izdela dokončne ocene stanja. **Vstop je dovoljen le na lastno odgovornost in samo za časovno omejeno obdobje.**
	neuporaben objekt	Objekt je zelo hudo poškodovan, obstaja nevarnost delne ali popolne porušitve. Takoj je treba zagotoviti varnostne ukrepe. **Vstop brez posebnega pooblastila je strogo prepovedan**. Oznaka ne pomeni obveznega rušenja.

Pri izdelavi ocene uporabnosti objekta imajo prednost stavbe, katerih delovanje je pomembno za ZRP (kritična infrastruktura). Pristop k izdelavi ocene uporabnosti stavbe temelji na vnaprej pripravljenem in delno pred izpolnjenem vprašalniku. Vsi pristopi temeljijo na vizualnem pregledu, poškodovanost in uporabnost stavb pa se ocenjujeta komisijsko, uporablja se enofazni pristop k ocenjevanju uporabnosti stavb po potresu. Za pomoč pri popisu poškodovanosti s standardnim obrazcem (tiskanim) se uporablja aplikacija »OCENA POŠKODOVANOSTI IN UPORABNOSTI STAVB« (USB ključek).

V procesu obnove je treba za vse začasno neuporabne in neuporabne objekte izdelati tako imenovano tehnično oceno objekta, v kateri je treba ovrednotiti tehnične možnosti za sanacijo oziroma utrditev in stroške prenove ali rušenja.

Shema 5: Enofazni pristop k ocenjevanju uporabnosti stavb po potresu

Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se uveljavljajo pri načrtovanju in urejanju prostora ter naselij in pri graditvi objektov z namenom, da se preprečijo oziroma zmanjšajo škodljivi vplivi potresa ter da se omogoči ZRP. Med te ukrepe spadajo tudi:

- določitev in ureditev lokacij za postavitev začasnih prebivališč,
- določitev in ureditev lokacij odlagališč za začasno odlaganje ruševin (Zbirni center Neža) in drugih materialov,
- zagotovitev površin za pokop večjega števila umrlih ljudi in poginulih živali,
- določitev odlagališč posebnih odpadkov (Zbirni center Neža),
- določitev in ureditev lokacij oziroma objektov za zbiranje in začasno skladiščenje nevarnih snovi iz gospodinjstev, industrije in drugih dejavnosti (Zbirni center Neža),
- vzpostavitev komunikacij in določitev obhodnih poti.

Potresna odpornost objektov v občini Trbovlje je opredeljena v oceni ogroženosti. Iz nje pa lahko ugotovimo, da:

- Glede na predpise, ki so veljali v različnih obdobjih ocenjujemo, da bi stanovalci, ki živijo v stavbah zgrajenih po letu 1982 (približno 3.013 stanovalcev), potres VII. stopnje najverjetneje prestali brez bistvenih poškodb, oziroma s takšnimi poškodbami, zaradi katerih naj ne bi utrpeli hujših poškodb in bi bila sanacija teh stanovanj oziroma stavb, v katerih so stanovanja, ekonomsko upravičena.
- Na drugi strani pa je veliko ljudi, ki bivajo v potresno najbolj ranljivih stavbah (v stavbah, zgrajenih do leta 1963), zaskrbljujoče visoko (8.019). Tam lahko pride do velikih poškodb in finančnih stroškov v primeru sanacije.
- Dobrih 4.889 ljudi pa biva v stanovanjih, zgrajenih v obdobju med letoma 1964 in 1981, torej v času veljave prvih kolikor toliko ustreznih predpisov o potresno odporni gradnji.

P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR v občini Trbovlje
P-10	Pregled gradbenih organizacij občine Trbovlje

P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce v občini Trbovlje
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitev zasilnih prebivališč v občini Trbovlje
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano v občini Trbovlje
P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode občine Trbovlje

8.1.2 Evakuacija

Evakuacija je organiziran umik prebivalcev z ogroženega na varnejše območje in se izvaja, če ni mogoče z drugimi ukrepi zagotoviti njihove varnosti. Evakuacijo lahko odredi **župan občine Trbovlje, v nujnih primerih pa tudi poveljnik CZ občine Trbovlje.**

Prebivalci se ob potresu praviloma ne evakuirajo z območja, ki ga je prizadel potres; če je le mogoče, se uredijo nastanitvene zmogljivosti na prizadetem območju, čim bližje njihovim domovom.

Če vseh ni mogoče namestiti na lokacije v domači občini, se del prebivalcev evakuira v sosednje, neprizadete občine ali regije. Koordinacijo le-tega prevzame Občina Trbovlje. Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš in vikendov začasno sprejeti na stanovanje evakuirane prebivalce, če njihove nastanitve ni mogoče rešiti na drugačen način.

Zbiranje podatkov o občanih, ki so ostali brez bivališča ter urejanje sprejemanja in začasnega bivališča izvajajo poveljnik CZ občine Trbovlje, štab CZ občine, PGD (PGD Trbovlje-mesto, PGD Čeče, PGD Dobovec, PGD Klek) in RKS OZ Trbovlje.

Z ogroženega območja prednostno evakuiramo nekatere skupine prebivalcev, zlasti bolne in ostarele, invalide, rekonvalescente, nosečnice ter matere in samohranilke z nepreskrbljenimi otroki. Evakuacija lahko obsega tudi nujno preselitev živine in drugih domačih živali, kulturne dediščine ter dobrin, ki so nujne za življenje.

Za otroke do starosti 6 let, ki so izgubili starše, se izvede nastanitev v Vrtcu Trbovlje - Enoti Barbara, ki ima kapaciteto namestitve cca. 30 otrok.

Evakuacijo in usmerjanje ogroženega prebivalstva organizira Občina Trbovlje, izvaja pa jo štab CZ občine Trbovlje s pomočjo enot CZ (tehnično reševalne enote, služba za podporo), gasilcev (PGD Trbovlje-mesto, PGD Čeče, PGD Dobovec, PGD Klek) in policije (Policijska postaja Trbovlje). Po potrebi sodeluje pri evakuaciji ogroženega prebivalstva tudi SV. Evakuacijo na območju dveh ali več občin usmerja in usklajuje poveljnik CZ za Zasavje.

Oskrbo z osnovnimi življenjskimi potrebščinami izvaja RKS-OZ Trbovlje, Župnijska Karitas-Župnija Trbovlje, centri za socialno delo (CSD Zasavje; enota Trbovlje) in druge socialne službe ter občani v okviru sosedske pomoči. Zdravstveno oskrbo ter nujno medicinsko pomoč zagotavlja ZD Trbovlje in SB Trbovlje.

Območja stanovanjskih objektov v občini Trbovlje, ki so bili grajeni pred letom 1918 in do leta 1974 so: Planinska vas, Rovte, Knezdol, Svine, Gabrsko, Savinjska cesta, Cesta Tončke Čeč, Trg Franca Fakina, Gimnazijska cesta, Čeče, Ostenk, Vreskovo, Kolonija 1. maja, Neža, Keršičeva cesta, Novi dom, Pod gozdom, Dom in vrt, Obrtniška cesta, Rudarska cesta, Kešetovo, Loke, Globušak, Klek, Ulica 1. junija, Šuštarjeva kolonija, Partizanska cesta, Ribnik, Žabjek, Trg revolucije, Trg svobode, Vodenska cesta, Bevško, Retje, Dobovec, Župa, Završje, Ključevica. Najbolj ogroženi objekti so na gosto poseljenih območjih. Iz teh objektov bi bila verjetno potrebna evakuacija zaradi starosti objektov in slabe vzdrževanosti (predvsem tisti, zgrajeni do leta 1948).
Občina Trbovlje zagotovi prevozna sredstva za prevoz evakuiranih prebivalcev, ki se organizira z osebnimi avtomobili evakuiranih, vozili avtoprevoznikov in če bi bile potrebe še večje, se v prevoz vključi vozila gasilcev. V primeru, da Občina le-teh ne more zagotoviti, ji pri zagotavljanju sredstev za prevoz pomaga Zasavska regija oziroma sosednje Občine.

Občina Trbovlje na prizadetem območju poskrbi tudi za nastanitvene zmogljivosti (hleve) in preskrbo za živino, načeloma čim bližje domov lastnikov. Regija ji pri tem lahko pomaga z zagotavljanjem dodatne preskrbe (krma, voda).

Občina zagotovi na podlagi svojih načrtov zbiranje podatkov o prebivalcih, ki so ostali brez doma, predvidena in urejena pa so tudi občinska sprejemališča za evakuirane prebivalce in sicer v telovadnici OŠ Trbovlje, OŠ Ivana Cankarja Trbovlje, OŠ Trbovlje – Podružnična šola Alojza Hohkrauta, OŠ Tončka Čeč, v telovadnici Gimnazije in ekonomske srednje šole Trbovlje in v Športni dvorani Polaj.

V kolikor prebivalcev ni mogoče evakuirati v objekte, ki so določeni z načrtom (priloge P20, P21) se evakuacija izvaja na za to določena mesta in sicer:

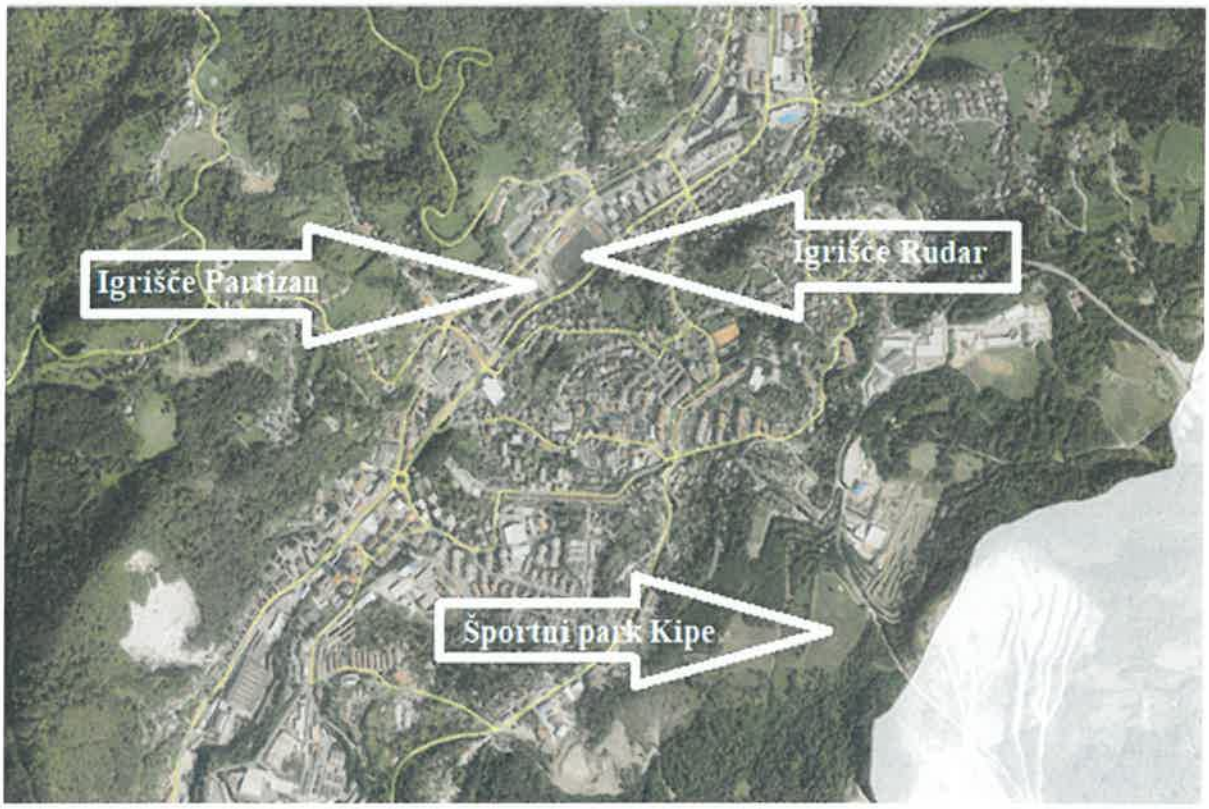
- Igrišče pri Domu svobode
- Igrišče Partizan
- Igrišče Rudar Trbovlje
- Športni park Kipe.

Na teh igriščih se postavijo začasna prebivališča. Za začasna prebivališča se uporabijo kontejnerji in šotori.

Slika 9: Zemljevid evakuacijskih zbirališč

Slika 10: Zemljevid evakuacijskih zbirališč

Vir: PISO.si, 2026.

Evakuacijo ogroženih prebivalcev izvaja štab CZ občine, ter gasilska služba po predhodnem postopku evidentiranja in razporejanja ogroženih prebivalcev. Po potrebi sodeluje pri evakuaciji ogroženega prebivalstva tudi pristojna policijska postaja (Policijska postaja Trbovlje).

P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Trbovlje
P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce v občini Trbovlje
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna namestitev ogroženih prebivalcev, in njihove zmogljivosti ter lokacije, primerne za postavitev zasilnih prebivališč v občini Trbovlje

8.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

V primeru potresa in v primerih hujše poškodovanosti stanovanjskih objektov se ukrep izvaja po naslednji shemi.

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev obsega:

- evidentiranje ogroženih prebivalcev,
- urejanje sprejemališč,
- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče prebivalce namestimo v zidane objekte oziroma v bivalnike, v nujnih primerih pa v šotore),
- nastanitev prebivalstva,
- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami (pitno vodo, hrano, obleko, električno energijo, nujno zdravstveno oskrbo, psihološko pomočjo, obveščanjem in izobraževanjem šoloobveznih otrok),
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoč.

Za izvajanje ukrepov sprejemanja, nastanitve in preskrbe ogroženih prebivalcev imajo poseben pomen stacionarji in nastanitvene enote RKS ter njihovi pripadniki, ki se lahko ob potresu aktivirajo za javno dobro in pomoč. Občina zagotovi na podlagi svojih načrtov zbiranje podatkov o prebivalcih, ki so ostali brez doma, predvideno in urejeno mora imeti občinsko sprejemališče za evakuirane prebivalce. Občina, če je le mogoče evakuirane prebivalce namesti v zidane objekte oz. bivalnike, v najnujnejših primerih tudi v šotore. V kolikor teh kapacitet občina nima, jih zagotavlja Zasavska regija. Objekti za začasen sprejem evakuiranih prebivalcev morajo biti na območju, ki ga potres ni močneje prizadel oziroma ni prizadel. V ta

namen se lahko uporabljajo tudi večnamenski prostori, kot so športni objekti, dvorane in drugi[11].

Pri izvajanju tega ukrepa sodelujejo enote CZ, službe CZ za podporo, gospodarske družbe in zavodi, ki razpolagajo z nastanitvami (Planinski dom Mrzlica, Planinski dom Kum, OŠ Trbovlje-Podružnica Alojz Hohkraut, OŠ Trbovlje-Podružnica Dobovec, OŠ Tončke Čeč, OŠ Ivana Cankarja Trbovlje, OŠ Trbovlje, Gimnazija in ekonomska srednja šola Trbovlje, Vrtec Trbovlje - Enota Barbara, Gostilna Bigman, Športna Dvorana Polaj) in prehrambnimi zmogljivostmi (Zoja Gast, d.o.o. - Gostilnica Mala Malca, OŠ Trbovlje, Vrtec Trbovlje, Dewesoft, d.o.o), RKS-OZ Trbovlje, Župnijska Karitas-Župnija Trbovlje in druge humanitarne organizacije, centri za socialno delo (CSD Zasavje, enota Trbovlje) in druge socialne službe ter občani v okviru soseske pomoči. Zdravstveno oskrbo ter nujno medicinsko pomoč zagotavlja ZD Trbovlje in SB Trbovlje.

Če potrebe po nastanitvi, oskrbi in zbiranju ter delitvi humanitarne pomoči ogroženih prebivalcev presegajo možnosti občine Trbovlje, pri tem pomaga Zasavska regija z zagotavljanjem moštva ter opreme in sredstev iz državnih rezerv.

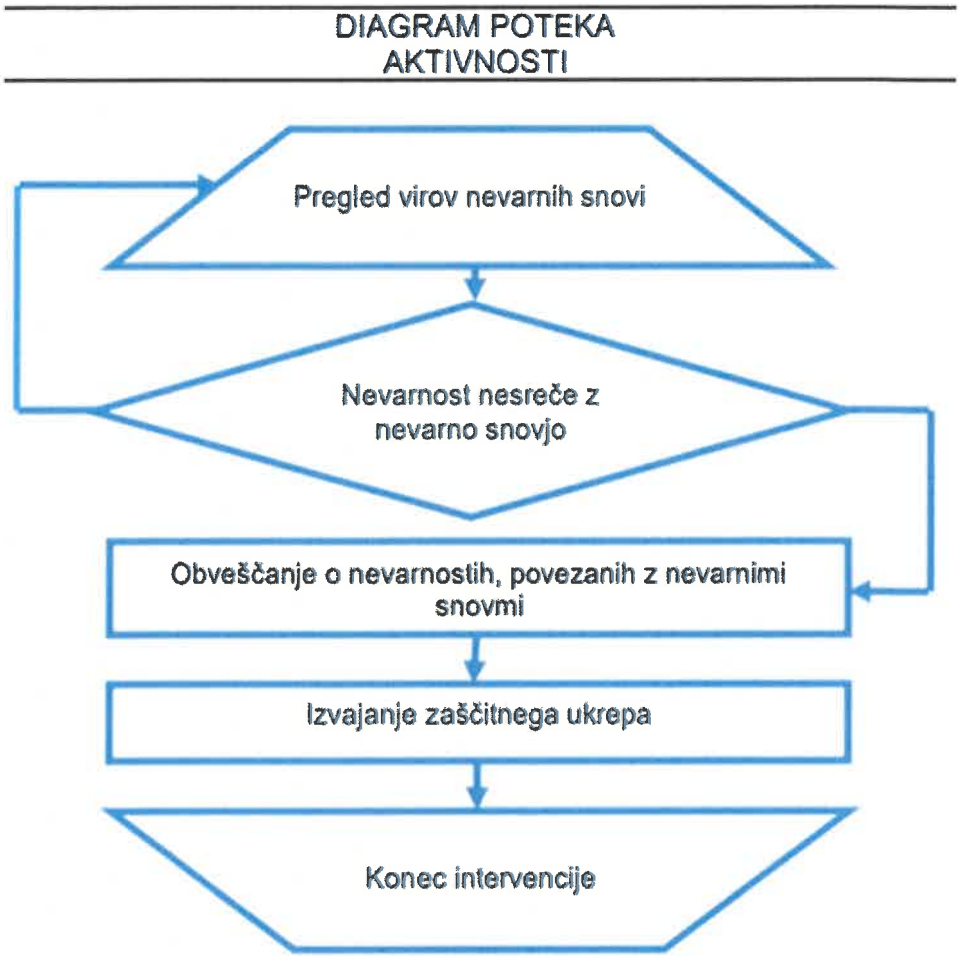
V občini Trbovlje so za sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev zadolžene naslednje institucije ter organizacije:

- oskrba s pitno vodo: Komunala Trbovlje, d.o.o. (P7);
- zdravstvena oskrba ter nujna medicinska pomoč: ZD Trbovlje, SB Trbovlje (P27),
- psihosocialna pomoč: CSD Zasavje, enota Trbovlje (P26), ZD Trbovlje;
- izobraževanje šoloobveznih otrok: OŠ Trbovlje, OŠ Ivana Cankarja Trbovlje, OŠ Tončke Čeč;
- oskrba s hrano (pogodbeni izvajalci): Zoja Gast, d.o.o. – Gostilnica Mala Malca, OŠ Trbovlje, Vrtec Trbovlje, Dewesoft, d.o.o.;
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči (oblačila in ostala oprema): RKS-OZ Trbovlje, Župnijska Karitas Trbovlje.

P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce v občini Trbovlje
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitev zasilnih prebivališč v občini Trbovlje
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano v občini Trbovlje
P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v občini Trbovlje
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij v občini Trbovlje
P-26	Pregled centrov za socialno delo v občini Trbovlje

[11] Predstavljeno že v poglavju Evakuacija.

8.1.4 Radiološka, kemijska in biološka zaščita

Ob potresu nastane tudi nevarnost, da zaradi poškodb na objektih in napravah, v katerih se proizvajajo, uporabljajo, hranijo ali prevažajo nevarne snovi, pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje. Na celotnem prizadetem območju je treba poostriti nadzor nad nevarnimi snovmi in ravnanjem z njimi. Potres lahko posredno povzroči tudi jedrsko in radiološko nesrečo. Radiološke nesreče se lahko zgodijo v sevalnih objektih (industrijski, raziskovalni in zdravstveni objekti z obsevalnimi napravami ali z radioaktivnimi snovmi in odlagališča z rudarsko ali hidrometalurško jalovino).

RKB zaščita, obsega:

- evidentiranje virov tveganja zaradi nevarnih snovi,
- izvidovanje nevarnih snovi v okolju (detekcija, identifikacija, dozimetrija, preprostejše analize),
- ugotavljanje in označevanje meja kontaminiranih območij,
- ugotavljanje prenehanja radiološke in kemijske nevarnosti,
- jemanje vzorcev za analize in preiskave,
- usmerjanje, usklajevanje in izvajanje zaščitnega ukrepa,
- dekontaminacija ljudi in opreme,
- zbiranje in odstranjevanje nevarnih snovi.

RKB zaščito organizirajo in pri izvajanju zaščitnega ukrepa sodelujejo gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki v svojem delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi, ter občina (skupaj z gasilskimi enotami širšega pomena), na območju katerih je sedež naštetih družb. Še posebej je zaradi velikih količin (uporaba v prometu in gospodinjstvih) treba izvajati nadzor nad iztekanjem nafte in naftnih derivatov.

Po potresu je treba organizirati tudi zbiranje ter odstranjevanje različnih kemikalij, ki se uporabljajo v industriji, kmetijstvu in po gospodinjstvih. Podjetje KEMIS d.o.o. Radomlje posreduje v primerih, kjer so udeležene nevarne snovi.

Občina Trbovlje ne poseduje večjih virov tveganja zaradi nevarnih snovi, so pa v občini podjetja, ki uporabljajo ali skladiščijo nevarne snovi (bencinski servisi, Telkom, Kartem, Prototip CC, Metalia, Diotec Semiconductor ...). Podjetja se nahajajo v zgornjem delu Trbovelj (Gabrsko, Cesta Tončke Čeč), v obrtno-industrijski coni Nasipi in na Kolodvorski cesti (Holcim d.o.o. in HSE Energetska družba d.o.o.). Podjetje HSE Energetska družba d.o.o. Trbovlje skladišči dva večja rezervoarja nafte v skupni količini 20 mio. litrov.

V kolikor bi pa prišlo do nesreče z nevarno snovjo je za intervencije ob morebitnih nesrečah na potresnem območju pristojno PGD Trbovlje-mesto kot enota širšega pomena.

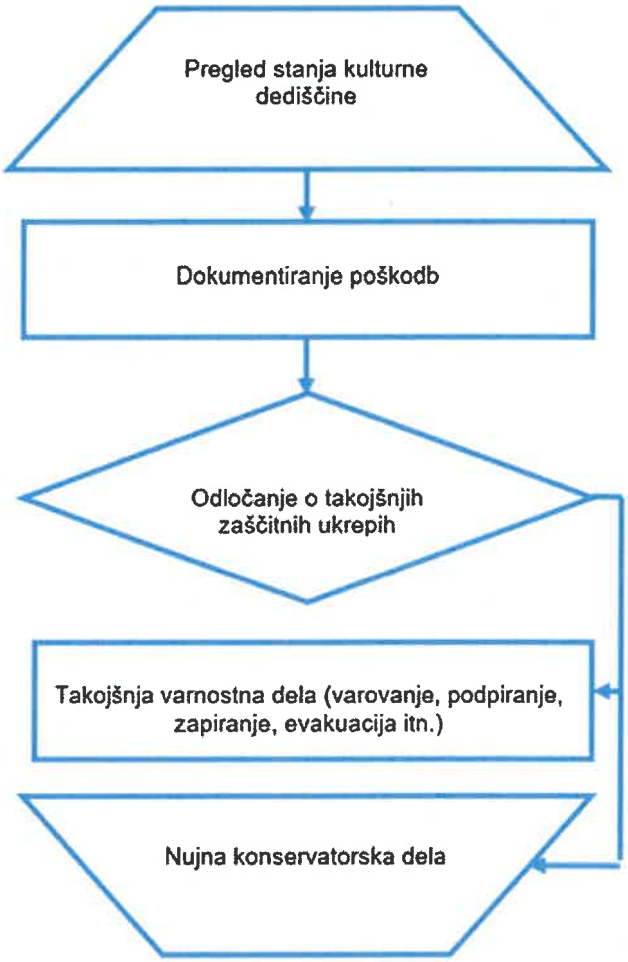
Poveljnik CZ občine lahko odredi izvzem ter organizira prevoz posebnih posod (v primeru, da tega ne zmore zagotoviti PGD Trbovlje-mesto). V tem primeru se upoštevajo določila občinskega načrta ZiR ob nesrečah z nevarnimi snovmi.

Ob pojavu večje onesnaženosti z nevarnimi snovmi, ko občina nima ustreznih strokovnih ekip, poveljnik CZ občine Trbovlje zaprosi poveljnika CZ za Zasavje za pomoč.

P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Trbovlje
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v občini Trbovlje

8.1.5 Zaščita kulturne dediščine

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje in zmanjšanje škodljivih vplivov potresa na kulturno dediščino. Priprave in zaščitne ukrepe izvajajo lastniki in upravljalci kulturne dediščine, strokovna služba za varstvo kulturne dediščine (ZVKDS, OE Celje), Občina Trbovlje in država. Pri izvajanju zaščite kulturne dediščine ob potresu po potrebi sodelujejo tudi ustrezne enote in službe CZ (Služba za podporo), gasilske enote (PGD Trbovlje-mesto, PGD Čeče, PGD Klek in PGD Dobovec) ter druge sile za ZRP.

Lastniki in uporabniki kulturne dediščine v občini Trbovlje so: Republika Slovenija, Občina Trbovlje in zasebni lastniki.

ZVKDS, OE Celje bo sodeloval z Občino Trbovlje v skladu z obstoječo zakonodajo (Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) (Uradni list RS, št. 16/08 in naslednji)), OPN Trbovlje in direktivami, ki jih bo izdalo Ministrstvo za kulturo (MK) RS v času naravne nesreče. Občina Trbovlje bo skladno z dokumenti z ZVKDS, OE Celje izvedla pregled stanja kulturne dediščine,

dokumentirala poškodbe. Takojšnja varnostna in konzervatorska dela bodo potekala skladno z dokumenti in postopki ZVKDS, OE Celje.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, vodi register nepremične kulturne dediščine, ki je osrednja zbirka podatkov o tej dediščini na območju Republike Slovenije. Register obsega tri medsebojno povezane dele, ki vsebujejo osnovne varstvene in predstavitvene podatke o premični, nepremični in živi dediščini. V register se vpisujejo vse enote nepremične kulturne dediščine, ne glede na zvrst (tip), obseg, lastništvo ali varstveni status enote.

Objekte kulturne dediščine je potrebno čim prej zavarovati tudi pred vremenskimi vplivi, premično pa premestiti v ustrezne objekte, kjer se lahko izvajajo tudi najnujnejša konzervatorska dela. Register poleg opisnih podatkov za vsako enoto vsebuje tudi geolokacijske podatke. Podatki iz registra so javni. Nepremična kulturna dediščina, ki je razglašena za kulturni spomenik, se označuje z znakom Haaške konvencije.

Slika 11: Označevanje nepremičnih kulturnih spomenikov

ZVKDS Celje, v katerega pristojnost spada naravna in kulturna dediščina na območju občine Trbovlje, mora v svojem načrtu opredeliti objekte in ukrepe in naloge za zaščito in reševanje predmetov in objektov naravne in kulturne dediščine.

Na območju občine Trbovlje so tudi objekti kulturne dediščine, ki bi bili ob potresu lahko ogroženi. Med njimi so cerkev sv. Martina, cerkev sv. Križa na Dobovcu, rudarska kolonija Njiva, Lovski gradič, stare rudarske stavbe ter ostale kot so navedene v P-31.... Zaradi svoje starosti, konstrukcije in zgodovinske vrednosti ti objekti zahtevajo posebno pozornost pri načrtovanju zaščite in reševanja.

P-31	Pregled kulturne dediščine v občini Trbovlje

8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

8.2.1 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

V okviru prve pomoči ob potresu intenzitete VIII. EMS ali višje stopnje se izvajajo le najnujnejši ukrepi za varovanje zdravja ljudi na prizadetem območju. Namen dajanja prve pomoči je, da poškodovani lahko čim prej in v kar najboljšem stanju pride do strokovne medicinske pomoči oziroma zdravljenja.

Naloge, ki jih izvajajo ekipe prve pomoči, obsegajo:

- prva pomoč poškodovanim in obolelim,
- pomoč pri triaži,
- pomoč pri dekontaminaciji poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri prevozu lažje poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri negi poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri izvajanju higiensko-epidemioloških ukrepov.

Pri izvajanju teh nalog po potrebi sodeluje tudi vojaška zdravstvena služba.

Nujno medicinsko pomoč (NMP) ob potresu izvajajo službe nujne medicinske pomoči, organizirane na primarni (ZD Trbovlje) in sekundarni ravni (SB Trbovlje) zdravstvene dejavnosti skladno s smernicami za delovanje sistema nujne medicinske pomoči ob množičnih nesrečah.

Prvo pomoč po potresu, ko zaradi velikega števila poškodovanih prebivalcev pomoč rednih zdravstvenih služb ni zadostna, izvajajo ekipe prve pomoči RKS-OZ Trbovlje ter po potrebi druge ekipe prve pomoči iz drugih občin, ki ob potresu niso bile prizadete. Za pomoč ekip prve pomoči RKS zaprosi poveljnik CZ občine Trbovlje preko ReCO Trbovlje ali poveljnik CZ za Zasavje.

Po aktiviranju enot za prvo pomoč CZ te pričnejo z izvajanjem triaže na terenu. ZD Trbovlje zbira prijave o poškodbi oz. bolezni neposredno od občanov ali od pripadnikov reševalnih enot. V kolikor s svojimi zmogljivostmi ne more zadostiti vsem potrebam, posreduje zahtevo za pomoč štabu CZ občine. Član štaba, odgovoren za to področje, koordinira in usmerja delo ekip PP CZ na terenu.

Ekipe PP CZ na terenu odrejajo napotitev v zdravstveno ustanovo in zahteve posredujejo neposredno v ZD Trbovlje. V kolikor zaradi pomanjkanja zmogljivosti Zdravstveni dom ne more zagotoviti prevoza v ustrezno zdravstveno ustanovo, pri tem pomagajo ekipe PP CZ.

Oskrbo z zdravili, sanitetnim materialom in drugo medicinsko opremo izvajajo zdravniki, v primeru večjih potreb pa se organizira sanitetni center, za katerega vzpostavitev in delovanje poskrbi RKS-OZ Trbovlje v sodelovanju z ZD Trbovlje.

Za higiensko proti epidemične ukrepe je odgovoren Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ), Območna enota Ljubljana. Ta v primeru ugotovitve potrebe po izvajanju takšnih ukrepov prične delovati v skladu z njihovimi navodili, štab CZ občine pa jim nudi pomoč pri izvajanju potrebnih ukrepov.

Predbolnišnični del ukrepov sistema NMP v množičnih nesrečah obsega štiri temeljne sklope:

- aktivnosti na poti do kraja nesreče,
- prihod na kraj nesreče,
- organizacijo službe NMP na kraju nesreče,
- prevoz pacientov v zdravstvene ustanove.

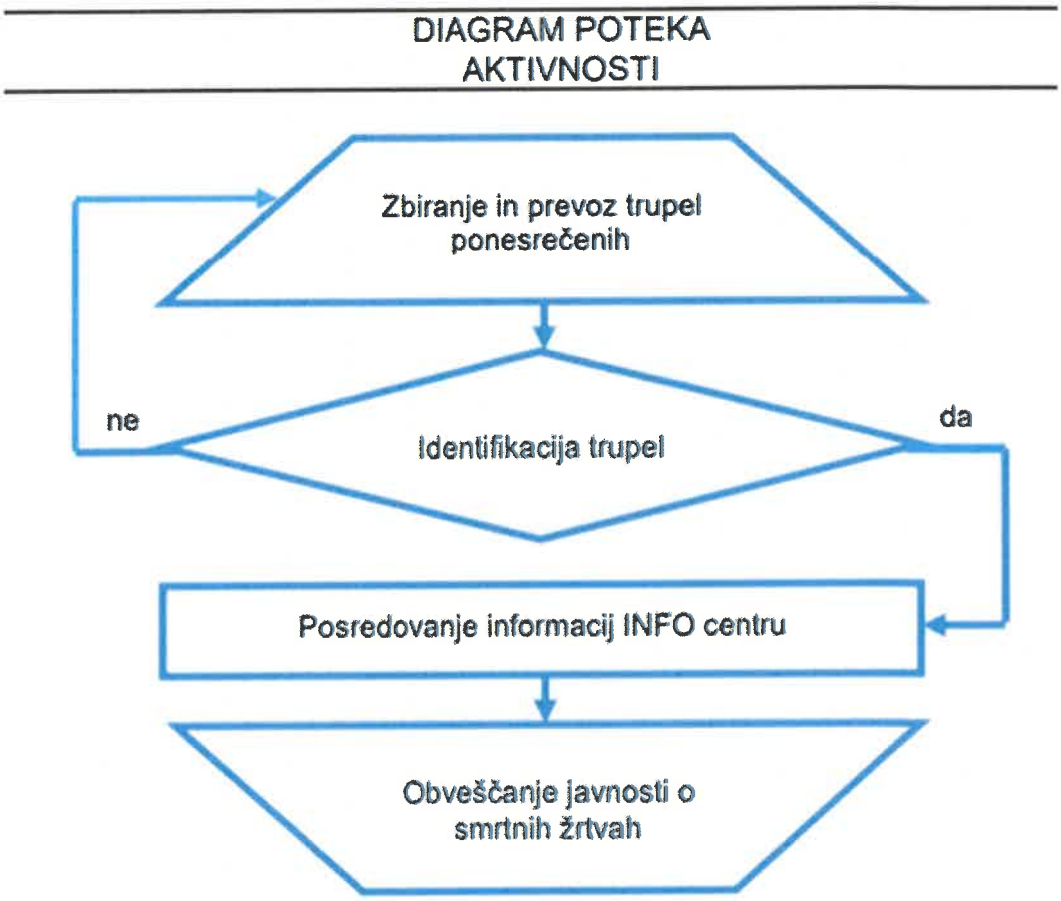
Ukrepanje na bolnišnični ravni temelji na izdelanem načrtu delovanja bolnišnice ob množični nesreči.

Ukrepi so prilagojeni organizaciji in prostorom posamezne bolnišnice ter obsegajo:

- aktiviranje in vodenje bolnišnice ob množičnih nesrečah,
- sprejem in registracijo pacientov,
- triažo, reorganizacijo bolnišnice in prostorov
- primarno in bolnišnično oskrbo pacientov,
- tehnično, materialno in logistično podporo,
- sodelovanje z mediji in zagotavljanje varnosti.

P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih in reševalnih postaj v občini Trbovlje
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic

8.2.1.1 Identifikacija mrtvih

Enote, ki rešujejo ljudi iz ruševin, naletijo tudi na mrtve. Te rešujejo enako kot žive. Če je le najmanjše upanje, da je poškodovanec živ, se mora takoj začeti z oživljanjem. Smrt mora v takih primerih obvezno ugotoviti in potrditi pooblaščeni zdravnik. Če je le mogoče, je treba že na kraju, kjer so mrtvega našli, ugotoviti njegovo identiteto.

V občini Trbovlje trupla do mesta pokopa prepeljejo pristojne gospodarske službe (Komunala Trbovlje d.o.o). Po potrebi sodelujejo tudi gasilci PGD Trbovlje-mesto. Posmrtni ostanki se morajo prepeljati z avtomobilom za prevoz posmrtnih ostankov (v nadaljnjem besedilu: furgon) v transportni, neprepustni krsti, ki je sestavljena iz zunanje lesene krste in neprodušno zacinjene notranje krste iz cinka ali katerega koli drugega samorazkroljivega materiala.

Občina Trbovlje ima glavno pokopališče v Gabrskem, za pokop večjega števila ljudi zunaj obstoječega pokopališča pa ima predvideni lokaciji na območjih Dobovec in Partizanski vrh.

Slika 12: Pokopališče Gabrsko

Občina Trbovlje sprotno obvešča prebivalce glede predpisanih omejitev in pogojev pokopa posmrtnih ostankov na lokalno ustaljen način preko spletne strani Občine, lokalnih medijev, po potrebi tudi z letaki kot nenaslovljene pošiljke.

Ob potresu intenzitete VIII. EMS ali višje stopnje in večjem številu mrtvih bi se poleg rednih služb, ki opravljajo identifikacijo mrtvih, aktivirala tudi enota za identifikacijo mrtvih pri Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani.

Pristojne službe Komunale Trbovlje d.o.o. in poveljnik PGD Trbovlje-mesto poročajo o izvedenem ukrepu poveljniku štaba CZ občine oziroma njegovemu namestniku.

Občina Trbovlje, po prejemu informacije, ki jo prejme s strani regije, začne izvajati zaščitni ukrep in poroča poveljniku CZ za Zasavje oz. njegovemu namestniku.

P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih

8.2.1.2 Psihološka pomoč

Za rušilni potres sta značilni nenadnost in silovitost. Preživeli ob rušilnem potresu praviloma doživijo hud stres in potrebujejo tudi psihološko pomoč. Psihološko pomoč ob potresu preživelim nudijo različni strokovnjaki (psihologi, terapevti, duhovniki). Psihosocialno pomoč preživelim organizira Občina Trbovlje v sodelovanju s strokovnimi službami in sicer:

- CSD Zasavje, enota Trbovlje,

- ZD Trbovlje,
- SB Trbovlje.

V ta namen se lahko vnaprej pripravijo zgibanke prve psihološke pomoči preživelim v nesreči, z napotki, kako naj si pomagajo in kje lahko dobijo strokovno pomoč, če jo potrebujejo. Zgibanke se preživelim delijo ob nesreči.

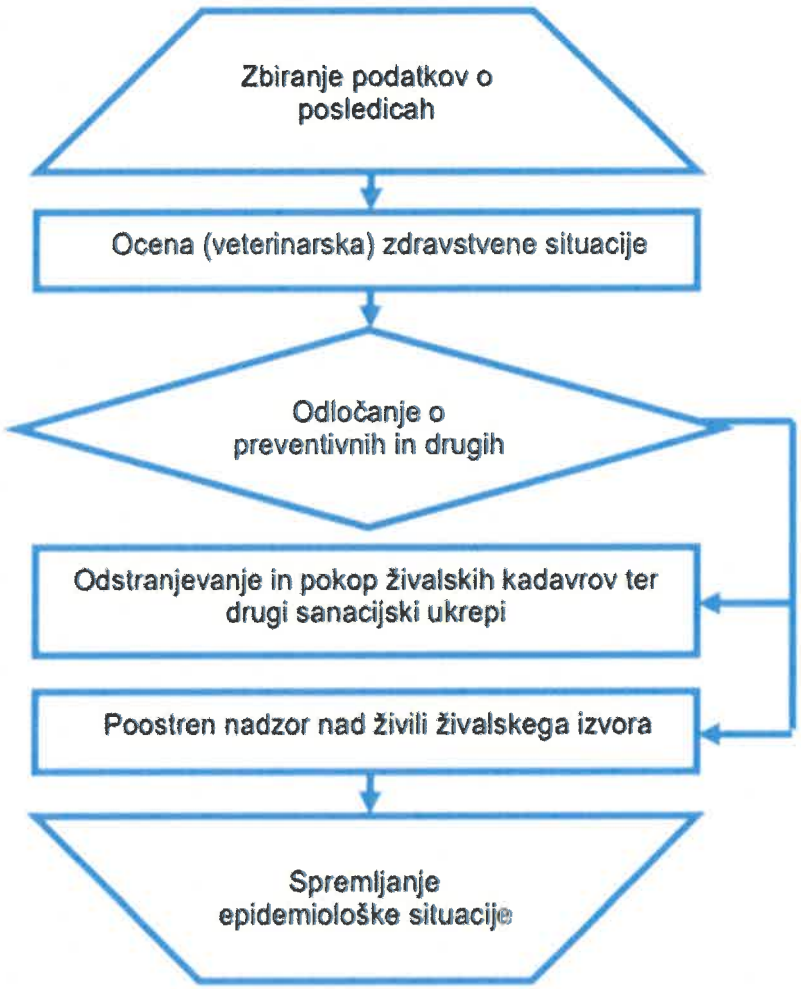
V vse programe usposabljanja pripadnikov sil za ZRP morajo biti vključene vsebine prve psihološke pomoči. Ob potresu, v katerem je večje število ljudi ranjenih ali mrtvih, je potrebno zagotoviti tudi duhovno pomoč, ki jo nudijo predstavniki verskih skupnosti, odvisno od verskega prepričanja ljudi, udeleženih v nesreči in drugih nevladnih organizacij, ki lahko svojo pomoč prizadetim nudijo z različnimi oblikami organiziranih dejavnosti, s katerimi pomagajo ljudem v njihovih najrazličnejših stiskah in potrebah (Župnija Trbovlje).

Prostovoljni reševalci, poklicni gasilci in zaposleni v centrih za obveščanje znotraj sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so skladno s smernicami za psihološko pomoč reševalcem prav tako deležni takšne pomoči, če jo potrebujejo.

P-26	Pregled centrov za socialno delo v občini Trbovlje
D – 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči

8.2.3 Prva veterinarska pomoč

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Prva veterinarska pomoč ob potresu obsega:

- zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na prizadetem območju,
- veterinarsko oceno zdravstvene situacije,
- nujno veterinarsko pomoč poškodovanim in obolelim živalim (nujna veterinarska pomoč je poseg, s katerim se odpravi neposredna nevarnost za življenje živali),
- zakol poškodovanih živali,
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel ter druge sanacijske ukrepe,
- poostren nadzor nad živili živalskega izvora in varnostjo živil rastlinskega izvora,
- sodelovanje pri dekontaminaciji živine,
- izvajanje drugih higienskih in protiepidemijskih ukrepov,
- spremljanje epidemiološke situacije.

Naloge prve veterinarske pomoči izvajajo enote za prvo veterinarsko pomoč, zaposleni UVHVVR, OU Celje, Nacionalnega veterinarskega inštituta in veterinarji oziroma veterinarske organizacije (Ambulanta za male živali, Miran Knez, s. p., Veterinarska postaja Šmarje pri Jelšah, d. o. o., Poslovna enota Tačka Trbovlje, Veterina Nina, Nina Tomažič, dr. vet. med., s. p.). V občini Trbovlje nimamo organizirane enote za prvo veterinarsko pomoč.

Štab CZ zbira podatke o poškodovanih in poginulih živalih ter koordinira naloge v zvezi s prvo veterinarsko pomočjo. Podatke mu posredujejo predvsem prebivalci sami.

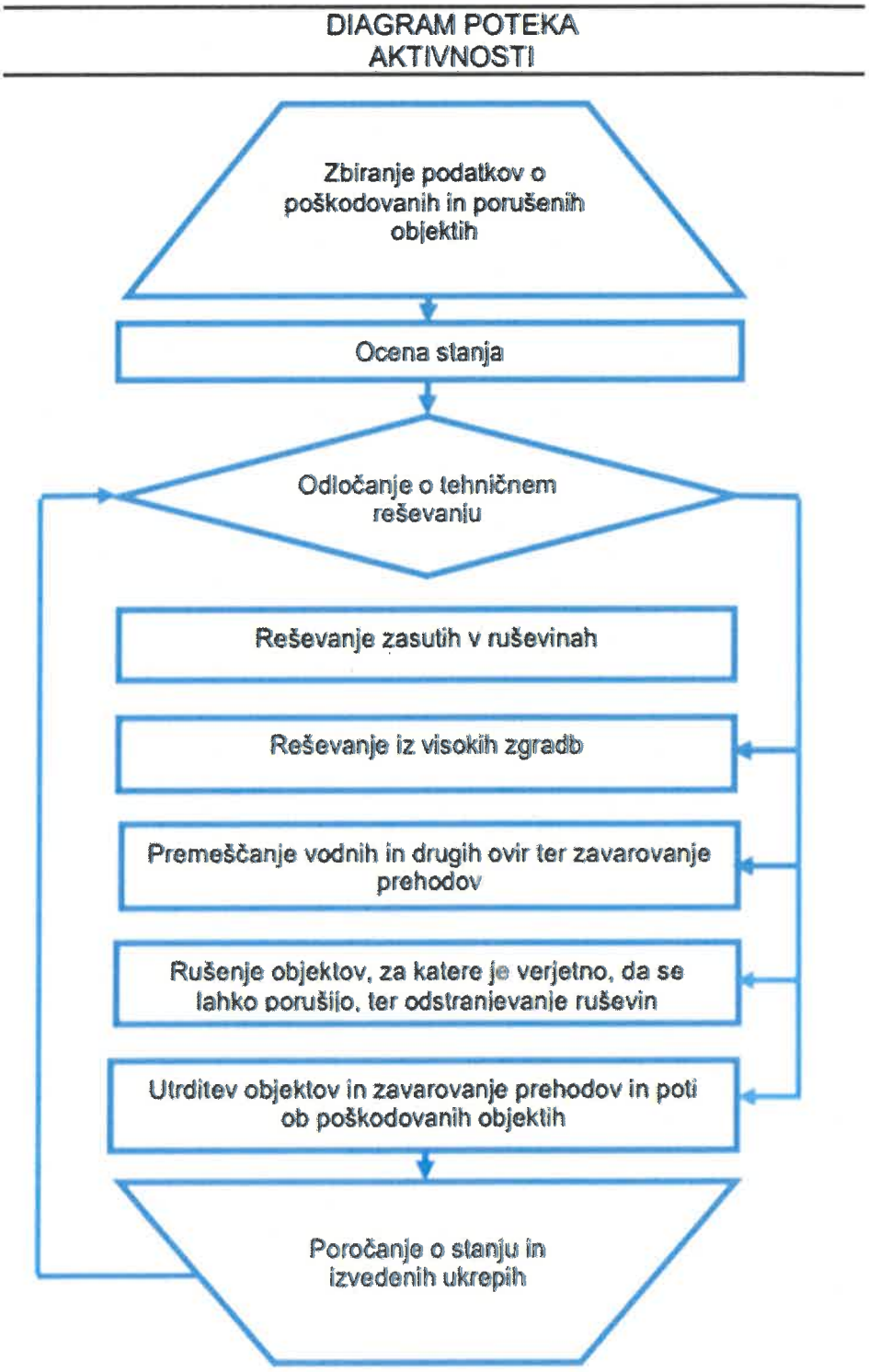
V primeru potrebe izvedbe zasilnega zakola v dopoldanskem času se kontaktira Območni urad Celje (pod katerega spada občina Trbovlje), ki deluje pod UVHVVR. V popoldanskem oz. nočnem času pa se kontaktira 112, prek katerega je nato aktiviran dežurni veterinar. Zasilne zakole na splošno koordinira in izvaja UVHVVR.

Gasilske enote sicer niso usposobljene za nudenje prve veterinarske pomoči, niti nimajo usposobljenih posameznikov, bi pa po potrebi lahko nudile določeno pomoč strokovnim službam. Tako pomoč bi lahko nudile vse gasilske enote v občini Trbovlje in sicer v prvi vrsti enota na območju katere bi bila pomoč potrebna, seveda če bi bila ta enota v primeru potresa operativna, v nasprotnem primeru lahko poveljnik PGD Trbovlje-mesto določi drugo enoto.

Lokacije za sežiganje v občini Trbovlje nimamo, je pa za klavniške odpadke in kadavre pristojen KOTO proizvodno in trgovsko podjetje d.o.o. Ljubljana, Agrokombinatska cesta 80, Ljubljana.

P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-29	Pregled veterinarskih organizacij v občini Trbovlje
D-403	Navodilo za sežig živalskih trupel

8.2.4 Reševanje iz ruševin

Ljudje, ki so zasuti v ruševinah, so najpogosteje telesno poškodovani ali potrebujejo psihološko pomoč. Poškodbe so lahko hude in brez hitre pomoči jim mnogi kmalu podležejo. Izkušnje iz potresov pa kažejo, da tudi tisti, ki niso ranjeni, vzdržijo v ruševinah razmeroma kratek čas – dva do tri dni in le v redkih primerih dlje. Prav zato je reševanje iz ruševin pomembna in neodložljiva naloga, ki jo je treba začeti kar najhitreje.

Reševanje iz ruševin mora potekati neprekinjeno, podnevi in ponoči, dokler niso rešeni vsi zasuti. Zato morajo štabi CZ, ki vodijo reševalna dela, primerno organizirati delo reševalnih ekip.

Občina ima v ta namen organizirano tudi ekipo CZ za iskanje pogrešanih iz ruševin in ekipo CZ za reševanje pogrešanih iz ruševin.

Tehnično reševanje obsega:

- iskanje zasutih ljudi v ruševinah z geofoni in drugimi tehničnimi sredstvi oziroma s psi za iskanje v ruševinah,
- reševanje ljudi in premoženja iz ogroženih in poškodovanih objektov, ruševin ter izpod zemeljskih plazov,
- odstranjevanje ovir na cestah, urejanje zasilnih poti in prehodov ter pomoč pri popravilu komunalne infrastrukture,
- premoščanje vodnih in drugih ovir,
- rušenje in odstranjevanje objektov, ki jim grozi, da se porušijo,
- utrjevanje (odranje in podpiranje) poškodovanih objektov,
- zavarovanje prehodov in poti ob poškodovanih objektih ter odstranjevanje ruševin,
- sodelovanje pri sanaciji posledic nesreč z nevarnimi snovmi v naravnem okolju,
- sodelovanje pri graditvi sanitarno-higienskih objektov,
- urejanje lokacij za začasno nastanitev ogroženih prebivalcev,
- reševanje na vodi in iz vode.

Te naloge tehničnega reševanja opravljajo ustrezne gospodarske družbe s področja gradbeništva, ki imajo potrebne tehnične in druge zmogljivosti. V ta namen je Občina Trbovlje z več gospodarskimi družbami sklenila pogodbe s katerimi se ureja financiranje teh nalog ter druge medsebojne obveznosti in sicer z:

- Komunala Trbovlje d.o.o,
- SEKOPT d.o.o.
- AGM Nemec d.o.o.

Reševanje iz ruševin izvajajo vse gasilske enote, in sicer v sodelovanju z ostalimi enotami sistema zaščite in reševanja. Obseg njihovega delovanja je odvisen od razpoložljive opreme in dejanske operativne sposobnosti posamezne enote v trenutku nesreče. V prvi vrsti bi naloge reševanja iz ruševin prevzele višje kategorizirane enote, predvsem osrednja enota PGD Trbovlje–mesto (GEŠP), nato pa še ostale enote: PGD Čeče, PGD Dobovec in PGD Klek. Na intervenciji bi bila vedno prisotna tudi gasilska enota na območju, kjer je pomoč potrebna. Pri tem je treba upoštevati dejanske razmere po potresu ter operativno stanje enot. Občina ima sklenjeno tudi pogodbo s Kinološkim društvom Brežice za izvajanje nalog reševanja iz ruševin s pomočjo reševalnih psov. Če Občina sama ni sposobna ukrepati, oziroma nima ustreznih sredstev, lahko na pomoč pozove tudi sosednje občine, Zasavsko regijo oziroma državo. Reševanje zasutih se izvaja ročno. Šele ko je ugotovljeno, da v ruševinah ni več preživelih, se preide na odstranjevanje ruševin z gradbeno mehanizacijo.

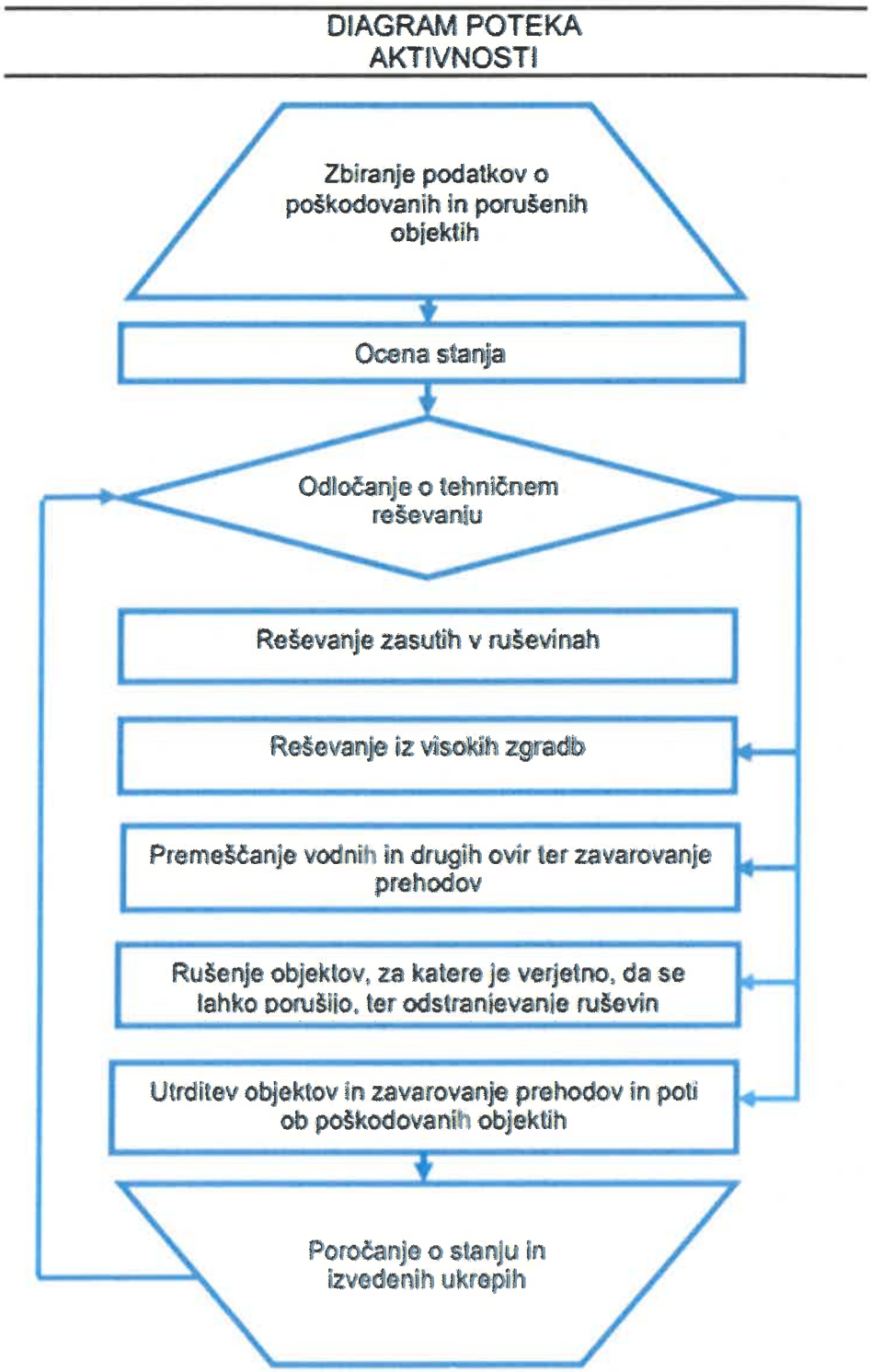
V kolikor pa bi potrebovali pomoč v tehniki se aktivira PGD Trbovlje-mesto z avtolestvijo (visoke zgradbe).

Za premoščanje vodnih ovir občina nima na razpolago lastnih virov, zato se v tem primeru zaprosi za pomoč regijo preko ReCO Trbovlje.

Za zavarovanje prehodov, organizacijo rušenja, odranja in podpiranja poškodovanih objektov, skrbi član štaba, odgovoren za to področje. Ta v sodelovanju s tehnično-reševalnimi enotami CZ in poklicnimi podjetji izvaja naštete naloge.

P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ občine Trbovlje
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR v občini Trbovlje
P-10	Pregled gradbenih organizacij občine Trbovlje
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov občine Trbovlje
P-13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb občine Trbovlje

8.2.5 Gašenje in reševanje ob požarih

Gašenje in reševanje ob požarih ter eksplozijah obsega:

- gašenje požarov,
- reševanje ob požarih in eksplozijah,
- preprečevanje nastanka eksplozij plina in drugih eksplozivnih snovi,

- preprečevanje nastanka požarov.

Naloge izvajajo prostovoljne gasilske enote. Gasilske enote sodelujejo tudi pri drugih nalogah ZRP, še posebej pri reševanju iz visokih zgradb, reševanju ob prometnih nesrečah, pri izvajanju nalog ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi ter pri oskrbi s pitno in sanitarno vodo.

Obveščanje o požarih poteka skladno z načrti obveščanja GZ Trbovlje.

V začetnih intervencijah izvajajo aktivnosti prostovoljna gasilska društva:

- PGD Trbovlje-mesto,
- PGD Čeče,
- PGD Klek,
- PGD Dobovec.

V slučaju prometnih nesreč zaradi posledic potresa se aktivira PGD Trbovlje-mesto kot gasilska enota širšega pomena.

V kolikor bi katerokoli gasilsko društvo v občini potrebovalo pomoč v tehniki ter v slučaju prometnih nesreč, se aktivira dodatna PGD na zahtevo vodje intervencije ter PGD Trbovlje-mesto.

Za prevoz vode je v prvi vrsti zadolžena enota, ki je opremljena z vozili in sicer:

PGD Trbovlje-mesto:

- 2x GVC-1 (2x 3m^3)
- 1x GVC-2 (1x 5m^3)
- 1x GVC-3 (1x 6m^3)
- 1x GVGP-1 (300l)
- 6x kubična cisterna, mobilna

PGD Dobovec:

- 1x GVV-1 (1m^3)
- 1x GVGP-1 (300l)

PGD Čeče:

- 1x GVV-2 (3m^3)
- 1x GVGP-1 (300l)

PGD Klek:

- 1x GVV-1 (3m^3)
- 1x GVGP-1 (300l)

P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov občine Trbovlje
P-14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode občine Trbovlje

P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v občini Trbovlje

8.2.6 Iskanje pogrešanih oseb

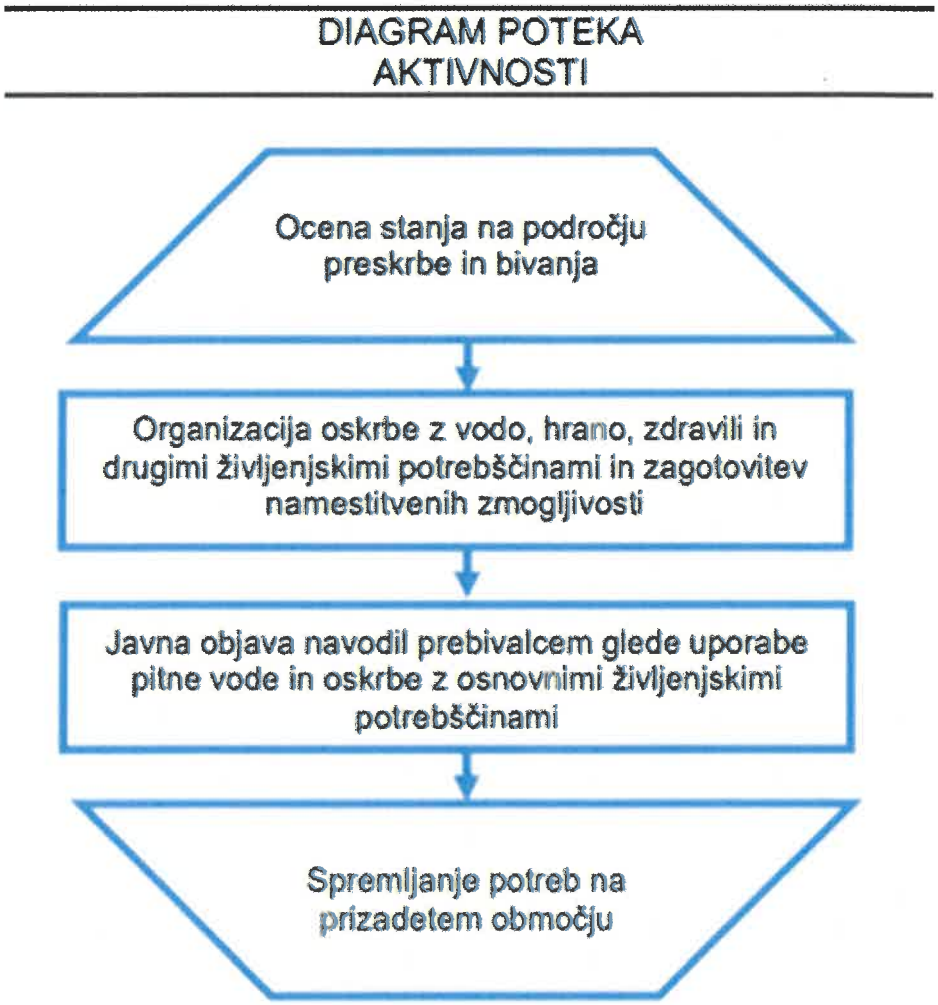
Štab CZ mora kar najhitreje organizirati izvidovanje prizadetega predela in naselja. Do ugotovitve, kje so pod ruševinami ljudje, je mogoče priti na več načinov: s poizvedovanjem pri preživelih prebivalcih porušene in sosednjih stavb ali pri sorodnikih zasutih, s klicanjem in prisluškovanjem, s pregledom posameznih ruševin, z uporabo geofonov ali s posebej za to dresiranimi reševalnimi psi (Kinološko društvo Brežice).

Za iskanje pogrešanih oseb ob potresu v občini Trbovlje so v pomoč:

- Ekipa za iskanje zasutih v ruševinah,
- podjetja z gradbeno mehanizacijo,
- Kinološko društvo Brežice,
- gasilci.

P-10	Pregled gradbenih organizacij občine Trbovlje
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v občini Trbovlje

8.2.7 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,
- nastanitev in oskrbo ogroženih prebivalcev s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotavljanje razmer za osebno higieno,
- zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture,
- oskrbo z električno energijo,
- zagotavljanje nujnih prometnih povezav,
- zagotavljanje nujnih telekomunikacijskih zvez,
- zagotavljanje in zaščito nujne živinske krme.

Čim prej je potrebno vzpostaviti delovanje infrastrukturnih objektov in naprav.

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe (ZD Trbovlje, CSD Zasavje, enota Trbovlje) in druge organizacije s področja infrastrukture ter pristojni poveljnik CZ občine Trbovlje.

Delovanje infrastrukturnih objektov in naprav v občini Trbovlje zagotavljajo naslednje javne službe:

- občinske ceste – Komunala Trbovlje d.o.o.,
- vodovod, kanalizacija, toplovod - Komunala Trbovlje, d.o.o,
- elektro omrežje - Elektro Ljubljana; enota Trbovlje d.o.o,
- javna razsvetljava - Javna razsvetljava, d.d.,
- telekomunikacije - Telekom in Telemach,
- državne ceste – CGP Novo mesto, d.d.

Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.

P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Trbovlje
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR v občini Trbovlje
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov občine Trbovlje

9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic potresa za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega imetja takoj oziroma v prvih urah po nesreči. Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite je zadolžena Občina Trbovlje. Pri tem ima pomembno vlogo informacijski center, ki ga lahko po potrebi ustanovi Občina in med drugimi nalogami usmerja izvajanje osebne in vzajemne zaščite v bivalnem okolju.

Za izvajanje nalog osebne in vzajemne zaščite ob naravnih in drugih nesrečah se prebivalci že danes seznanjajo iz učnih programov v šolah, preko različnih oddaj na Radiu in TV (Televizija Slovenija – vsi programi, Radio Slovenija – vsi programi, Slovenska tiskovna agencija (STA), Radio Aktual Kum, spletna stran Občine Trbovlje, ostali elektronski mediji) ter z napotki občine v tistih predelih občine, ki so posebej ogroženi zaradi različnih nesreč. Napotki vsebujejo tudi preventivno obnašanje prebivalcev na ogroženem območju, kot je npr. njihovo ravnanje in postopanje pred, med in po potresu. S temi navodili so prebivalci občine že danes seznanjeni.

Ob velikem potresu, ko bi se aktiviral Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu v občini Trbovlje, bi Občina Trbovlje ustanovila Informacijski center. V delo informacijskega centra so vključeni: policija (Policijska postaja Trbovlje), zdravstvo (ZD Trbovlje, SB Trbovlje), Rdeči križ Slovenije (RKS-OZ Trbovlje, ki ob velikih nesrečah organizira poizvedovalno službo), strokovnjaki s področja nudenja psihološke pomoči, duhovne pomoči (Župnijska Karitas-Župnija Trbovlje), prevajalci ter socialne službe (CSD Zasavje, enota Trbovlje). Ob nesreči (potresu) se bi določilo predstavnike omenjenih institucij, ki bodo posredovali vse informacije informacijskemu centru in bodo delovali glede na nastale razmere.

Osnovne naloge informacijskega centra so:

- posredovanje informacij o posledicah nesreče (materialna škoda, poškodovani, mrtvi),
- zbiranje podatkov o pogrešanih,
- poizvedovanje s strani javnosti in pristojnih organov,
- zbiranje podatkov (podatki o preživelih, ranjenih in mrtvih),
- zbiranje podatkov o območjih evakuacije in lokacijah evakuirancev,
- priprava seznamov preživelih, ranjenih in umrlih,
- posredovanje informacij svojcem in pristojnim službam,
- izmenjava informacij s pristojnimi službami in
- posredovanje podatkov o službah, ki lahko nudijo pomoč (psihološko, duhovno in podobno).

Vse informacije, ki gredo skozi informacijski center so obravnavane v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

P-25	Pregled človekoljubnih organizacij v občini Trbovlje
P-26	Pregled centrov za socialno delo v občini Trbovlje
D-7	Navodila prebivalcem za ravnanje ob nesreči

10 OCENJEVANJE ŠKODE

Dokaj hitro lahko po potresu ugotovimo, kakšen je bil njegov obseg, medtem ko je odgovor na vprašanje o škodi veliko bolj kompleksen. Škode ne predstavlja samo neposredna škoda (vrednost porušenih in poškodovanih objektov, opreme in drugih stvari), temveč tudi posredna (torej škoda, ki nastane zaradi zmanjšanega obsega gospodarskih dejavnosti, proizvodnje in trgovine). Posredna škoda se navadno ocenjuje na ravni države (ministrstev za gospodarsko, kmetijstvo, kulturo....).

Za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah v Občini Trbovlje župan imenuje Občinsko komisijo za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah.

Poškodovane objekte je potrebno čim prej evidentirati, oceniti njihovo uporabnost in škodo, kar organizirata štab CZ občine Trbovlje in Komisija za ocenjevanje poškodovanosti objektov. Lastniki in uporabniki objektov lahko poškodovanost objektov prijavijo na telefonsko številko, ki jo za ta namen objavi Občina. Poveljnik CZ in štab CZ Občine Trbovlje po potresu najprej pripravi prvo - predhodno oceno škode, ki je podlaga za odločanje o pomoči občini pri zagotavljanju osnovnih pogojev za delo ter pripravo sanacijskih programov. O prvi oceni škode sestavi poročilo ter poroča županu in poveljniku CZ za Zasavje. URSZR na podlagi poročil o škodi po potresu odloči o pričetku ocenjevanja škode.

Z ocenjevanjem škode na stvareh prične občinska Komisija za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah občine Trbovlje takoj po prejemu sklepa o pričetku ocenjevanja škode s katerim URSZR določi predmet ocenjevanja in časovne roke za izvedbo. Načeloma in v okvirih možnosti se ocenitev uporabnosti objektov in ocenitev škode opravi sočasno.

Občinska komisija najprej zagotovi in preko sredstev javnega obveščanja ter na druge krajevno običajne načine objavi lokacijo, kjer se bodo zbirale vloge občanov, objavi se tudi čas sprejemanja vlog. Predviden prostor za delo komisije je na sedežu Občine Trbovlje, Mestni trg 4, 1420 Trbovlje.

Nato Občinska komisija na krajevno običajen način ter na druge ustrezne načine, glede na razmere, objavi pričetek zbiranja in sprejemanja vlog o poškodovanih objektih na predpisanih obrazcih. Po prejemu prvih vlog se razdeli delo na sprejemanje in obdelavo vlog ter na oglede na terenu s cenitvami poškodovanosti posameznih objektov. Po opravljenih terenskih ogledih vse zbrane vloge - cenitve vnese v spletno aplikacijo Ajda. Pri administrativnem delu zbiranja in obdelave vlog komisiji pomagajo uslužbenci Občine Trbovlje. Komisija si na terenu ogleda in oceni prijavljeno škodo, pri delu sledi navodilom Metodologije za ocenjevanje škode in uporablja predpisane obrazce, ki so tej Metodologiji priloženi.

Pri pripravi potrebne dokumentacije komisiji pomagajo zaposleni na Občini Trbovlje. Ta dokumentacija zajema:

- orto-foto posnetke prizadetih naselij s hišnimi številkami,
- razdelitev potresno ogroženih območij po karejih,
- seznam stanovanjskih objektov z nosilcem lastniške oziroma uporabniške pravice,
- obrazce za poškodovanost,
- obrazce za škodo.

Ko Občina zaključi zbiranje in vnos podatkov, jih prevzame regijska komisija URSZR. Njena naloga je preveriti pravilnost občinskih ocen, po potrebi opraviti dodatne oglede ter uskladiti podatke med občinami v regiji. Regijska raven zagotavlja strokovno podporo občinam, ki nimajo dovolj kadra, in skrbi, da so ocene primerljive in metodološko enotne.

P - 33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode občine Trbovlje
D - 13	Vzorec obrazca za povrnitev stroškov občinam ob nesreči
D - 15	Vzorec delovnega naloga

11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

11.1 Pomen pojmov

EPICENTER (NADŽARIŠČE POTRESA) je območje na površju Zemlje, ki leži navpično nad žariščem potresa (hipocentrom) in je zato tudi najbližje žarišču. V epicentru ponavadi nastane najmočnejši in najbolj uničujoč sunek, z oddaljevanjem od epicentra pa intenziteta potresa slabi.

HIPOCENTER (ŽARIŠČE POTRESA) je področje znotraj Zemlje, od koder izhajajo potresni valovi. Opisan je z geografskimi koordinatami in s podatkom o globini

INTENZITETA (IO) je mera za učinke potresa, ki je odvisna od njegove energije, epicenterske razdalje in geoloških razmer. To je najpomembnejši podatek za prebivalce, saj z njo ugotavljamo učinke potresa na ljudi, predmete, zgradbe in naravo. Intenziteto merimo v stopnjah različnih intenzitetnih lestvic, ki so brezdimenzionalne veličine (MCS, MSK, EMS). Je subjektivna opisna mera, ki fizikalno ni definirana, in je ponavadi največja v nadžarišču potresa (epicentru), z oddaljevanjem od nadžarišča pa postopoma slabi. Potres z večjo magnitudo ponavadi povzroči tudi večjo škodo na površini Zemlje. Vendar pa vlivajo na intenziteto potresa še mnogi drugi dejavniki kot so: oddaljenost od epicentra, globina žarišča, gostota naseljenosti, kvaliteta gradnje in lokalna geološka zgradba.

INTENZITETNA (MAKROSEIZMIČNA, POTRESNA) lestvica je celoštevilska, opisna lestvica in nima prave fizikalne podlage. Z intenzitetno lestvico skušamo ovrednotiti vpliv potresa na objekte visoke in nizke gradnje, predmete, človeka in spremembe v naravi. Trenutno v svetu uporabljajo naslednje potresne lestvice:

- Modificirano Mercallijevo lestvico (MM), ima 12 stopenj,
- Medvedev-Sponheuer-Karnikovo potresno lestvico (MSK), ima 12 stopenj,
- Evropsko potresno lestvico (EMS), ima 12 stopenj in
- Japonsko potresno lestvico (JMA), ima 7 stopenj.

Med prvimi štirimi potresnimi lestvicami (MCS, MM, MSK, EMS) so razlike kar zadeva učinke nasploh neznatne, JMA pa se precej razlikuje glede učinkov potresa od drugih potresnih lestvic. V Sloveniji je v skladu s Pravilnikom o tehničnih normativih za graditev objektov visoke gradnje na seizmičnih območjih uradno še vedno veljavna MSK potresna lestvica, dejansko pa se v zadnjih letih še najbolj uporablja EMS, ki je pravzaprav izpopolnjena verzija MSK potresne lestvice.

MAGNITUDA (M) je instrumentalno določena številska mera jakosti potresa ali sproščene energije v žarišču potresa (hipocentru). Za določanje jakosti potresa seizmologi uporabljajo amplitudo nihanja tal, registrirano na določenem tipskem seizmografu v razdalji 100 km od epicentra. Magnituda nima določene zgornje vrednosti, vendar le izjemoma preseže vrednost 9. Največja doslej izmerjena magnituda je dosegla vrednost 9,5 pri potresu v Čilu leta 1960, v slovenski potresni zgodovini pa je največja ocenjena magnituda 6,8 pri potresu na Idrijskem leta 1511.

POTRES je tresenje tal in sevanje potresne energije (potresno valovanje), ki nastane ob nenadni sprostitvi nakopičenih tektonskih napetosti v Zemljini skorji ali zgornjem delu zemeljskega plašča. Večino potresov povzroči prelomni pretrg in zdrs tektonskih plošč, pogosto pa tu di ognjeniška in magmatska dejavnost ali druge nenadne spremembe mehanske napetosti v Zemlji.

POTRESNA NEVARNOST (angl. Seismic hazard) je naravna danost za pojav potresa. Določena je verjetnostno (z verjetnostjo prekoračitve) ali deterministično.

POTRESNA RANLJIVOST (angl. Seismic vulnerability) je občutljivost ogroženega (ljudi, stavbe, materialne dobrine itn.) za potres. Je lastnost stavbe oziroma ogroženega (in ne lokacije) ter je obratno sorazmerna potresni odpornosti. Ranljivost lahko opišemo s pričakovano stopnjo izgub ali poškodb objektov, ki bi nastale ob potresu določene stopnje intenzitete ali pospeška tal.

POTRESNA OGROŽENOST (angl. Seismic risk) so pričakovane družbene in ekonomske posledice potresa. Je verjetnostni pojem in je odvisna od potresne nevarnosti, potresne ranljivosti stavb, gostote naseljenosti in časa izpostavljenosti.

PRELOM je razpoka (ali sistem razpok), vzdolž katere sta v nasprotnih smereh zdrsnila kamninska bloka.

SEIZMOGRAF je občutljiva naprava za zapisovanje nihanja tal (podlage seizmografa). Zapise seizmografov uporabljamo za določitev magnitude potresa in lokacije epicentra ter za razne seizmološke študije.

SEIZMOLOGIJA je veda o potresih in z njimi povezanimi pojavi. Tesno je povezana s fiziko Zemljine notranjosti, tektoniko in geologijo ter je del geofizike, ki sodi v sklop naravoslovnih znanosti.

ŠKODA obsega ekonomske izgube, ocenjene po nesreči.

11.2 Razlaga okrajšav

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
BS	Bencinski servis
CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CSD	Center za socialno delo
CZ	Civilna zaščita
DMR	Digital Mobile Radio
EMS	Evropska potresna lestvica
EMCS-CSEM	Evropsko-mediteranski seizmološki center
JGS	Javna gasilska služba
GD	Gasilsko društvo
GZ	Gasilska zveza
KS	Krajevna skupnost
M	Magnituda potresa
MTS	Materialno-tehnična sredstva
NMP	Nujna medicinska pomoč

OE	Območna enota
OU	Območni urad
OŠ	Osnovna šola
OT	Občina Trbovlje
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
P	Priloge
PP	Prva pomoč
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB	Radiološko – kemično - biološko
RKS-OZ	Rdeči križ Slovenije – območno združenje
RS	Republika Slovenija
SIJA	Sistem javnega alarmiranja
STA	Slovenska tiskovna agencija
SV	Slovenska vojska
TETRA	TErrestrial TRunk Radio
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
UVHVVR	Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
ZARE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZD	Zdravstveni dom
ZIR	Zaščita in reševanje
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

12 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

12.1 Skupne priloge

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ občine Trbovlje
P-2	Podatki o odgovornih osebah v občini Trbovlje
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Trbovlje
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ občine Trbovlje
P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Trbovlje
P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč občine Trbovlje
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR v občini Trbovlje
P-10	Pregled gradbenih organizacij občine Trbovlje
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov občine Trbovlje
P-13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
P-14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode občine Trbovlje
P-15	Podatki o odgovornih osebah v občini Trbovlje, ki se jih obvešča ob nesreči
P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P-19	Radijski imenik sistema zvez ZARE, ZARE+
P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce v občini Trbovlje
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitev zasilnih prebivališč v občini Trbovlje
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano v občini Trbovlje
P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v občini Trbovlje
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij v občini Trbovlje
P-26	Pregled centrov za socialno delo v občini Trbovlje

P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj v občini Trbovlje
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-29	Pregled veterinarskih organizacij v občini Trbovlje
P-31	Pregled kulturne dediščine v občini Trbovlje
P-32	Seznam članov komisije za ocenjevanje poškodovanosti objektov v občini Trbovlje
P-33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode občine Trbovlje

12.2 Posebne priloge

P-100	Evidenčni list o vzdrževanju načrta
P-101	Ocena ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč na območju občine Trbovlje

12.3 Skupni dodatki

D - 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra v občini Trbovlje
D - 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D - 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D - 13	Vzorec obrazca za povrnitev stroškov občinam ob nesreči
D - 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP v občini Trbovlje
D - 15	Vzorec delovnega naloga
D - 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči v občini Trbovlje
D - 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP v občini Trbovlje

12.4 Posebni dodatki

D-403	Navodilo za sežig živalskih trupel